

Pouka za učitelje 3. tromesečje 2019.

„Jednome od ove Moje najmanje braće...“

(Matej 25,40)

Služba svima kojima treba pomoć

---

1. biblijska doktrina

I stvori Bog...

OPŠTI PREGLED

Divljenje i strahopoštovanje važan su deo ispunjenog života. Dok čitamo izveštaj o stvaranju u 1. i 2. poglavlju 1. Mojsijeve, vidimo da Bog rečju stvara univerzum. Zatim, vidimo kako svojim rukama stvara ljudski rod, muškarca i ženu, po svom obličju. Stojimo zadivljeni i puni strahopoštovanja pred tajnom stvaranja. Poput psalmiste izjavljujemo: „Kad pogledam nebesa Tvoja, djelo prsta Tvojih, Mjesec i zvijezde, koje si Ti postavio; šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš.“ (Psalam 8,3.4)

U ovoj lekciji divimo se Stvoriteljevom karakteru i cenimo Njegova završena dela stvaranja. Suprotno tome, plačemo zbog posledica svog narušenog odnosa sa Bogom i prirodom. Ova lekcija stavlja pred nas izazov da budemo pristavi dela koja su izašla iz Božjih ruku dok nas poziva da pokažemo ljubav, saosećanje i pristavsku službu u ovom grešnom svetu.

Cilj

Dok poučavate lekciju za ovu sedmicu, istražite kako naša usredsređenost na čuda Božeg stvaranja i poziv da se staramo o Zemlji, i svemu što je na njoj, utiču na naše stavove i dela.

KOMENTAR

Ilustracija

Isak Njutn imao je prijatelja ateistu. Pošto prijatelj nije verovao u Boga, zastupao je mišljenje da je univerzum nastao sam od sebe. Jednog dana kada mu je prijatelj došao u posetu, Njutn mu je pokazao model solarnog sistema. Sunce, planete i meseci bili su na odgovarajućem mestu. Veličine nebeskih tela, planeta i meseca, koji su se okretali oko Sunca određenom brzinom, bile su u srazmeri. Ateista je bio impresioniran ovim modelom. „Zanimljivo“, rekao je, „ko je to napravio?“ „Niko“, odgovorio je Njutn, „nastalo je samo od sebe.“¹

Pismo

Albert Ajnštajn je smatrao da je onaj „ko više ne zastaje da iskaže divljenje, očaranost i ushićenost, nalik mrtvom čoveku čije su oči zatvorene“.² Lepote dela stvaranja jasno upućuju na inteligentnog Stvaraoca: „Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma.“ (1. Mojsijeva 1,31)

Ljudski rod je deo Božjeg savršenog stvaranja (1. Mojsijeva 1,31). Bog je rekao: „Da načinimo čovjeka po svomemu obličju.“ (1. Mojsijeva 1,26)

Za razgovor u razredu:

Šta znači biti stvoren po Božjem obličju?

„Kada je Adam izašao iz Stvoriteljevih ruku, po svojoj fizičkoj, mentalnoj i duhovnoj prirodi bio je sličan svome Tvorcu.“ (Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 14; str. 15. original)

Božje obličje u čoveku prikazano je, takođe, u tekstu 1. Mojsijeva 1,28: „I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: Rađajte se i množite se, i napunite Zemlju.“ Bog može da stvara; On je ovu sposobnost donekle dao ljudskom rodu.

Za razgovor u razredu:

Kako Bog koristi vas i vašu crkvu da potpuno obnovi „Božje obličje“ u grešnim ljudima u zajednici u kojoj se nalazi vaša crkva?

Za razgovor u razredu:

Zaista, koliko je dobro Božje „veoma dobro“? Navedite primere.

Sledi primer koliko je dobro „veoma dobro“: „Da Adam, prilikom stvaranja, nije bio obdaren *dvadeset puta* većom životnom snagom od današnjih ljudi, ljudski rod, opterećen svojim sadašnjim navikama, kojima krši prirodni zakon, do sada bi nestao.“ (Elen Vajt, *Testimonies for the Church*, 3. sveska, str. 138.139)

Mi zaista ne znamo šta je Elen Vajt mislila pod „životnom snagom“. Pojedini naučnici napominju da bismo deo odgovora mogli pronaći u organelama koje proizvode energiju, takozvanim „elektranama“, koje se nalaze u strukturi ćelije živih bića. Ove „elektrane“ nazivaju se mitohondrije. Što više mitohondrija imate u svom telu, imaćete veću energiju.

Istraživanje je pokazalo da izdržljivi sportisti imaju više od dva puta više (200 posto) mitohondrija, „ćelijskih elektrana“, od onih koji se ne bave sportom. Kada je merena energija ovih sportista, utvrđeno je da imaju oko 25 procenata više energije.³

Adam je imao 20 puta veću (2 000 procenata) životnu snagu nego što ljudi sada imaju. Ako je rast broja mitohondrija povezan sa rastom „životne snage“, to bi moglo da znači da je Adam imao 20 puta više (2 000 procenata) mitohondrija od prosečne današnje osobe. Možete li zamisliti kako bi izgledalo biti u Adamovom prisustvu? Verovatno biste mogli osetiti kako energija zrači iz njega.

Adam i Eva nisu bili samo obdareni velikom životnom snagom, već saznajemo, takođe, i sledeće: „Kada je Adam izašao iz ruku svoga Stvoritelja bio je plemenitog rasta i prekrasnog izgleda. Bio je više nego *dva puta viši* od ljudi koji sada žive na Zemlji i skladnih oblika.“ (Elen Vajt, *Spiritual Gifts*, 3. sveska, str. 34).

Kada Bog kaže da su dela stvaranja „veoma dobra“, znači da su VEOMA dobra!

Za razgovor u razredu:

Zamislite kako bi izgledalo biti u Adamovom prisustvu – prisustvu onoga čija je životna snaga dvadeset puta veća od one koju mi danas imamo. Kako bi izgledalo hodati sa njim?

Za razgovor u razredu:

Uporedite „veoma dobra“ Božja dela i ljudski rod, stvoren po Njegovom obličju, sa gledištem evolucije prema kome je ljudski rod rezultat vremena+materije+slučajnosti.

Za razgovor u razredu:

Kako gledište evolucije utiče na način na koji posmatramo ljude?

U našem palom stanju, potrebna nam je „korekcija vida“. Takve duhovne „naočare“ omogućice nam da vidimo sve ljude kao ljudska bića stvorena po Božjem obličju (1. Mojsijeva 1,26.27), iako smo svi grešni i iako pojedini ljudi ne izgledaju i ne ponašaju se kako biste želeli. Važno je da posmatramo ljude očima ljubavi i poštovanja – ne nužno kakvi su sada, već kakvi mogu biti kada Bog deluje u njihovom životu u nastojanju da ih obnovi.

„Gospod je razočaran kada se Njegova deca malo cene. On želi da Njegovo izabrano nasledstvo ceni sebe prema ceni kojom ih je On procenio. Bog ih je želeo, inače ne bi poslao svoga Sina da ih iskupi u tako skupom poduhvatu.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 579; str. 668. original)

Za razgovor u razredu:

Zašto su svi ljudi vredni? Kakva je razlika između ponosa i samovrednovanja u svetlosti stvaranja i otkupljenja? Kako visoka vrednost svake osobe utiče na vašu crkvenu službu?

Pismo

„Potom reče Bog: Da načinimo čovjeka po svojem obličju, kao što smo Mi, koji će biti gospodar... od cijele Zemlje.“ (1. Mojsijeva 1,26) „I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog... budite gospodari... od svega zvjerinja što se miče po zemlji.“ (1. Mojsijeva 1,28) „I uzevši Gospod Bog čovjeka namjesti ga u vrtu edemskom, da ga radi i da ga čuva.“ (1. Mojsijeva 2,15)

U vlasti ili upravljanju Božjim stvorenjima i Zemljom imamo udela jer smo stvoreni po Božjem obličju. Bog poseduje Zemlju (Psalam 24,1) i vlada njome, a mi smo Njegovi upravitelji – pristavi Njegove Zemlje i Njegovih stvorenja. Neverovatno, Vladar je ljude učinio svojim savladarima.

Ne samo da je svaki čovek povezan sa svakim čovekom; celokupno delo stvaranja je međusobno povezano. Bog je lično povezan sa svojim stvorenjima. (Videti: Dela 17,24-26) Razmotrite sličnosti u Pismu između ljudi i životinja, tesno ih povezujući. I ljude i životinje (tekst se odnosi na sva živa bića osim ako nije drugačije naznačeno):

- Bog je stvorio od praha zemaljskoga [koprnene životinje (1. Mojsijeva 1,24.25; 1. Mojsijeva 2,19); ljude (1. Mojsijeva 2,7); ptice (1. Mojsijeva 2,19)]⁴

- Imaju duh životni (1. Mojsijeva 2,7; 1. Mojsijeva 7,15)

- Primaju Božji blagoslov [stvorenja koja žive u vodi i ptice; ljudi (1. Mojsijeva 1,21.22.28)] i božansko odobravanje [sva živa bića (1. Mojsijeva 1,31)]

- Prvobitno im je namenjena vegetarijanska ishrana [ljudi (1. Mojsijeva 1,29); koprnene životinje; ptice (1. Mojsijeva 1,30)]

- Mogu da ubiju [ljudi (1. Mojsijeva 4,8); divlje životinje (1. Mojsijeva 37,33; 2. O carevima 2,23.24; Danilo 6,24); domaće životinje (2. Mojsijeva 21,28-32); gmizavci (4. Mojsijeva 21,6)]

- Uključeni su u Božji zavet (1. Mojsijeva 9,12)

- Koriste Subotni odmor [ljudi; domaće životinje (2. Mojsijeva 20,10)]

- odvajani su za Gospoda, ukoliko su prvorođeni muškog pola [ljudi; domaće životinje (2. Mojsijeva 13,12; 4. Mojsijeva 3,13)]

- rečeno im je da se rađaju i množe [vodene životinje; ptice (1. Mojsijeva 1,22); ljudi (1. Mojsijeva 1,28)]⁵

Kako je vaša teologija povezana sa ekologijom?⁶ Šta je obuhvaćeno našom pristavskom službom „cele Zemlje“? Kako vaše staranje o okolini i svim delima stvaranja, kao i činjenica da ste „čuvar brata svojega“ (1. Mojsijeva 4,9), utiču na vaš način života i službu? Neka članovi razreda ispričaju šta već čine u vezi sa ovim važnim istinama.

PRIMENA U ŽIVOTU

Ne zaboravite da cilj subotnoškolskog razreda nije samo da se okupimo i vodimo koristan razgovor o izuzetnim istorijskim i teološkim pitanjima. U ovoj lekciji, zapazili smo da je greh narušio odnose kakve nam je Bog prvobitno namenio. Međutim, mi i dalje imamo ulogu pristava dobrih dela stvaranja i čuvara svojih bližnjih. Imajući to na umu:

1. Posmatrajte i pokažite da cenite šta je u prirodi ostalo „veoma dobro“. Prošetajte ove sedmice u prirodi. Osvrnite se oko sebe i zapazite šta sve „dobro“ možete da vidite. Donesite kući lep kamen ili školjku, pero ili list. Sačuvajte ga kao podsetnik da treba više da cenimo Božja dela stvaranja.

2. Kada se sledeći put vi i vernici vaše crkve uključite u služenje siromašnima, zapitajte se: „Da li ono što činimo dovodi do toga da oni postaju robovi naše velikodušnosti?“ Drugim rečima, da li nudite usluge koje pomažu siromašnima da posle primanja pomoći dožive lični razvoj, da li im pomažete da sagledaju

bolju budućnost, dok ih negujete duhom pristavske službe? Razgovarajte o tome u svetlosti sledećeg razmišljanja: ako ograničimo svoj misionski rad na obezbeđivanje hleba i druge hrane svake srede, i ako se isti ljudi vraćaju, iz meseca u mesec, iz godine u godinu, i tako deset godina, mi kao crkva ne uspevamo da pomognemo siromašnima da preuzmu sveukupnu vlast nad svojim životom i okolinom. Razmislite o istovremenim službama koje pružaju veštine kao što je upravljanje novčanim sredstvima, pismenost, učenje jezika, poslovne veštine, i tako dalje, koje će pružiti mnoštvo mogućnosti za bolji život.

¹ *Ministry 127*, <http://ministry127.com/resources/illustration/sir-isaac-newton>.

² <https://www.brainyquote.com/quotes/quotes/a/alberteins121255.html>

³ University of Southern Denmark Faculty of Health Sciences, "Structure and Number of Mitochondria May Help Determine Muscle Endurance Research Shows," 2. novembar 2016.

⁴ Iako ni u jednom biblijskom tekstu ne piše da su životinje koje žive u vodi stvorene od zemaljskog praha, vodene životinje i ptice stvorene su istog dana: „I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se miču, što provrveše po vodi po vrstama njihovijem, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro.“ (1. Mojsijeva 1,21) Vodene životinje ili su stvorene ni iz čega (*ex nihilo*) ili od zemlje. Pošto se vodene životinje i ptice, poput svih živih stvorenja, vraćaju u zemlju kada uginu, možemo pretpostaviti da su stvorene od zemlje, iako je stvaranje *ex nihilo* moguće.

⁵ Prilagođeno, Jo Ann Davidson, "Who Cares? Environmental Ethics and the Christian" in *The Adventist Review*, 25. jun 2009, str. 51-54.

⁶ Prilagođeno, Jo Ann M. Davidson: "We must link our theology with our ecology."

---

2. biblijska doktrina

Plan za bolji svet

OPŠTI PREGLED

U lekciji prošle sedmice veličali smo Božje stvaranje i uvideli žalosnu stvarnost da je pojavom greha Njegov savršeni svet postao grešan. Bog je odmah pokrenuo plan obnove da pokaže kakav je Njegov svet trebalo da bude.

Mi živimo u fazi „sada, ali ne još“ ovog plana obnove, što znači da Božje carstvo neće biti potpuno obnovljeno dok Isus ne dođe da okonča greh. Međutim, mi možemo prihvatiti i doživeti neke od blagoslova Njegovog carstva.

Tema o biblijskoj pravdi za ovo tromesečje prikazuje Božji plan za bolji svet, dok čekamo „ne još“. Pravdu možemo definisati kao prikaz Božje pravednosti preko pravednih dela. U stvari, pojmovi „pravednost“ i „pravda“ često se koriste jedan umesto drugog kada se prevode sa jevrejskog i grčkog. I „pravednost“ i „pravda“ mogu da znače „pravičnost“.

Ciljevi

- U ovoj lekciji proučavajte sa svojim razredom o implikacijama odnosa između pravednosti i pravde.
- Radujte se zajedno jer Bog čuje i zna stanje grešnog čovečanstva.
- Podstaknite razred da shvati dublje značenje Deset zapovesti u svetlosti biblijske pravde.
- Istaknite Božji savet upućen Njegovom narodu da pored desetka daje darove da bi podržao Gospodnje pravedno delo.
- Dublje istražite sistem jubilarne, oprosne godine koji je Bog ustanovio, čija je svrha bila da izjednači društveni i ekonomski položaj ljudi.

KOMENTAR

Pismo

„Blagost (*tsedeq*) je i pravda (*mishpat*) podnožje prijestolu Tvojemu, milost i istina ide pred licem Tvojim.“ (Psalam 89,14; Daničić) [„Pravda i pravednost temelj su prestola Tvoga, ljubav i istina koračaju pred Tobom.“ (Psalam 89,14; Stvarnost)] „Pravednik (*diakos*) će od vjere živ biti.“ (Rimljanima 1,17)

Ovi stihovi jedni su od mnogih primera kako su „pravednost“ i „pravda“ tesno povezani i u Starom i u Novom zavetu i kako se mogu koristiti jedan umesto drugog. Ako imate pristup Novom zavetu na grčkom jeziku, potražite i druge reference za reč „pravednost“ i prevedite je, takođe, sa „pravda“. Zapazite kako ova vežba ukazuje na mogućnost zamene ove dve reči. Razgovarajte u razredu o

posledicama bliskog odnosa između „pravednosti“ i „pravde“ u svakodnevnom životu. Kako ovaj odnos između „pravednosti“ i „pravde“ primenjujemo na ljude?

Pismo

„I reče Gospod: Vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan. Zato ću sići da vidim eda li sve čine kao što vika dođe preda Me; ako li nije tako, da *znam*.“ (1. Mojsijeva 18,20.21)

„Da znam“ nagoveštava da je Bog „saznao; zapazio; primetio“. U drugim tekstovima glagol „znati“ ima slično značenje glagolu „spasiti“ ili „pokazati sažaljenje“ (videti: Psalam 1,6; Amos 3,2).⁷ U tekstu Amos 3,2. je zapisano: „Samo vas poznah (izabrah) između svijeh plemena zemaljskih.“ Na jevrejskom, ovaj stih je preveden na sledeći način: „Samo vas poznah.“ Jevrejska reč *yāda* ovde se koristi u zavetnom smislu „priznati na poseban način“. ⁸

Zamolite članove razreda da podele iskustva kada su smatrali da je Bog, na određeni način, „saznao“ za njihove vapaje. Kako im se Bog sažalio i spasao ih? Zamolite članove razreda da navedu primere ljudi koje „poznaju“, a koji uzdišu (2. Mojsijeva 2,23.24) i viču Bogu zbog ugnjetavanja. Na kakve konkretne načine mogu zajedno sa crkvom da sarađuju sa Bogom, pokažu sažaljenje prema potlačenima i olakšaju njihovu patnju?

Ilustracija

Bog zna stvarne prilike svake osobe u svetu. Nasuprot tome, razmislite o iskustvu vlasnika firme koji je naučio vrednu lekciju o mešanju u nešto što nije „poznavao“. Ovaj vlasnik odlučio je da obiđe firmu da bi video kako se posao odvija i koliko efikasno rade njegovi zaposleni. Otišao je do dokova za utovar robe i video mladića naslonjenog na zid, koji očigledno ništa nije radio. Vlasnik je prišao mladiću i upitao. „Sinko, koliko zarađuješ dnevno?“

Mladić je odgovorio: „Sto pedeset dolara.“

Vlasnik je izvadio novčanik, dao mu 150 dolara i rekao mu da napusti posao i da se više ne vraća.

Čim je mladić otišao, službenik zadužen za transport izašao je na dok, pogledao unaokolo i upitao vlasnika: „Da li ste videli vozača kompanije UPS za dostavku pošiljki? Zamolio sam ga da me ovde sačeka!“⁹

Treba da se molimo da nam Bog pomogne da sagledamo prilike iz njegovog ugla. Naročito treba da budemo pažljivi da ne osuđujemo ljude koje srećemo.

Za razgovor u razredu:

Šta treba da učinimo da bismo bili sigurni da pouzdano i tačno shvatamo potrebe i teške prilike oko nas? Kako će činjenica „da smo svesni prilika“ pomoći da imamo značajniju, efikasniju i delotvorniju ulogu u služenju bližnjima?

Pismo

„Nemoj imati drugih bogova uza me... Ne poželi kuće bližnjega svojega, ne poželi žene bližnjega svojega, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega.“ (2. Mojsijeva 20,3-17) Prva i poslednja zapovest su poput podupirača za knjige na polici. Obuhvataju ostalih osam (2. Mojsijeva 20,4-16) i predstavljaju temelj čitavog Dekaloga. Na primer, zapovesti da nemamo drugih bogova pored Gospoda i da ne poželimo ono što pripada drugoj osobi, mogu nam pomoći da prepoznamo da li nam je nešto važnije od Boga. Ove dve zapovesti ukazuju, takođe, na sve što je usredsređeno samo na sebe i što će osujetiti držanje drugih osam zapovesti.

Razgovarajte o primerima koji pokazuju kako su druge zapovesti povezane sa Dekalogovim „podupiračima za knjige“ – prvom i desetom zapovešću. Kako se Isusov sažet pregled Deset zapovesti – takozvana „prva“ i „druga“ zapovest (Matej 22,37-40) – može uporediti sa „podupiračima za knjige“?

Prođite kroz svaku od poslednjih šest zapovesti i objasnite kako se svaka od njih odnosi na biblijsku pravdu. Na primer, kako ljudi koji doživljavaju nepravdu gube nadu svaki put kada im ukažemo nepoštovanje ili im uskratimo mogućnosti koje im s pravom pripadaju? Razgovarajte o primerima grupa ljudi, možda upravo u našoj sredini, koje svakoga dana pomalo gube nadu jer im se ne ukazuje poštovanje ili su im uskraćene određene povoljne prilike. Takođe, na koje načine se prve četiri zapovesti mogu povezati sa biblijskom pravdom?

Ilustracija

Neko je rekao da postoje tri vrste davaoca: kremen, sunđer i saće. Da biste dobili nešto od kremena, morate ga udariti čekićem. Čak i tada dobijate samo komadiće i varnice. Da biste iscedili vodu iz sunđera, potrebno je da ga pritisnete. Što vršite veći pritisak, više ćete dobiti. Međutim, saće prosto preliva svoju slast.¹⁰

Vernici koji se mogu svrstati među „davaoce sunđere“ osećaju obavezu da daju 10 procenata svog prihoda zbog naloga iz teksta Malahija 3,10: ali oni ne „istiskuju“ dodatne darove pored određenog desetka. Međutim, 8. stih opominje Božji narod da On od njih očekuje i desetke i darove za podupiranje Njegovog dela. Davaoci koji su poput „saća“ radosno daju svoje darove pored potrebnog desetka da bi podržali one kojima treba pomoć. (Pročitajte: 5. Mojsijeva 26,1-15) Kao rezultat, i davalac i primalac su blagosloveni.

Antoni Rosi bio je siromašan imigrant sa Sicilije koji je prihvatio Isusa kao svog ličnog Spasitelja. Dok je jedno jutro bio u crkvi, molio se: „Gospode, ako mi daš ideju čime da se bavim, verno ću uložiti u Tvoje delo deo od svega što zaradim.“ Tog jutra došao mu je na um sveže ceđeni sok od narandže. Rosi je postao istaknuti hrišćanski poslovan čovek koji je osnovao kompaniju *Tropikana*. Održao je svoje obećanje dato Bogu. Nije izdvajao samo deseti deo svojih prihoda za Božje delo 60 godina, već polovinu.¹¹

Ilustracija

Institut za međunarodne finansije izneo je zabrinjavajući izveštaj da je globalni dug u prvom tromesečju 2018. dostigao rekord u visini od 247 biliona američkih dolara. To predstavlja porast od 32 biliona

američkih dolara u odnosu na prvo tromesečje 2017. Ova cifra obuhvata domaćinstva, vlade, finansijske i nefinansijske korporacije.¹²

Pojedini ljudi vrtoglavo ulaze u velike dugove, dok se oslobađanje od njih čini kao nemoguć cilj. Mnoge zemlje imaju zakone o bankrotstvu koji su osmišljeni da zaštite građane koji ne mogu da ispune svoje finansijske obaveze. Ovi zakoni omogućavaju dužnicima da imaju nov početak. Međutim, obično teške posledice čekaju one koji se odluče za zaštitu od bankrota.

U 25. poglavlju 3. Mojsijeve, Bog otkriva alternativu u slučaju bankrota – jubilarnu, oprosnu godinu. Oproсна godina bila je osmišljena tako da društvu omogući nov početak, kao paket ekonomskog podsticaja. To je način života koji nalaže da se društvo postara za odbačene i siromašne, sprečavajući nejednaku raspodelu bogatstva.

Kako to dugme za podizanje sistema/resetovanje izgleda? Da biste pomogli razredu da stekne uvid šta je taj plan obuhvatao, navedite na tabli, ako ste u mogućnosti, odlike jubilarne godine:

- Vraćanje imovine prvobitnom vlasniku
- Opraštanje dugova
- Oslobađanje zatvorenika i robova

Za razgovor:

Kako današnji dug, vlasništvo i ugnjetavanje poredimo sa prilikama prikazanim u 25. poglavlju 3. Mojsijeve? Kako Božja crkva danas može ostvariti načela oprosne godine? Pozovite članove razreda da podele iskustva o tome kako je Gospod bio Bog novih početaka u njihovom životu. Zatim ih zamolite da ispričaju kako su sarađivali sa Bogom u nastojanju da omoguće nove početke drugim ljudima.

PRIMENA U ŽIVOTU

Bog stavlja izazov pred vernike da idu korak dalje od razmišljanja o potrebi za pravdom i reformama isključivo u pogledu situacije u kojoj se nalaze. Često se ove situacije tiču rasnih odnosa i verske slobode, pitanja koja ih lično muče, kao što je pravo da imaju slobodnu Subotu ili pravo prigovora savesti u vojsci. Biblijska pravda za sve ljude, međutim, treba da bude način života u kome podstičemo brigu o tome šta će se dogoditi drugima, a ne samo nama.

Pronađite način da pomognete članovima razreda da primene načela iz ove lekcije u svom životu. Upotrebite primere koji su povezani sa ličnim iskustvima i pitanjima o kojima je bilo reči u lekciji. Razmotrite sledeće:

1. Pozovite razred da daju lično svedočanstvo o primeni sledećeg navoda u svom životu: „Od Jevreja je, za verske i dobrotvorne svrhe, tražena četvrtina njihovog dohotka. Moglo bi se očekivati da će ih tako visoki izdaci dovesti do siromaštva; međutim, verno poštovanje ovih pravila bilo je jedan od uslova njihovog blagostanja.“ (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 483; str. 527. original) (Videti: Malahija 3,8-12)

2. Oproсна godina se odnosi na obnavljanje i nove početke: finansijske, duhovne i društvene (videti: 3. Mojsijeva 25,8-17). Jubilarna godina je, takođe, bila povezana sa Danom pomirenja – vremenom duhovnog obnavljanja i otkupljenja (pročitajte: 3. Mojsijeva 25,9). Pretpostavimo da vam je skrenuta pažnja na porodicu koja je upravo sve izgubila u požaru, uključujući i jedno od njihove dece. Kako bi vaša crkva nastojala da ovoj ožalošćenoj porodici pruži nov početak – iskustvo jubilarne godine – i u finansijskom i u duhovnom smislu?

⁷ *The NET Bible: New English Translation* (Biblical Studies Press, L.L.C., 2001), str. 141.

⁸ Ibid., str. 1643.

⁹ Ed Vasicek, *Meet Jethro*, URL <https://www.sermoncentral.com/sermons/meet-jethro-ed-vasicek-sermon-on-10god-in-the-hardships-97796?ref=SermonSerps>.

¹⁰ Brian Kluth, *Sermon Illustrations*, URL <http://www.kluth.org/church/illustrations.htm>.

¹¹ <http://derrickmccarson.blogspot.com/2017/03/giving-god-oranges.html> (Based on Sanna Barlow Rossi, *Anthony T. Rossi: Christian & Entrepreneur* [Downers Grove, IL: InterVarsity, 1986], str. 158.)

¹² Alexander Tanzi, *Global Debt Topped \$247 Trillion in the First Quarter, IIF Says*, URL <http://www.businessinsider.com/global-debt-staggering-trillions-2017-4>.

---

3. biblijska doktrina

Subota: Dan slobode

OPŠTI PREGLED

Sedmi dan sedmice stvaranja – Adamov i Evin prvi ceo dan života – bio je dan odmora. „I svršši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan *od svih djela svojih, koja učini.*“ (1. Mojsijeva 2,2) Subota je spomenik koji proslavlja Boga kao našeg uzvišenog Stvoritelja. Ponavljanje četvrte zapovesti u tekstu 5. Mojsijeva 5,15. povezuje svetkovanje Subote sa Božjim delom otkupljenja. Prema tome, Bog je naznačio Subotu kao sećanje na Njegovo delo stvaranja i otkupljenja. Ona nije osmišljena da postane nagrada za naš rad i trud u toku sedmice.

Ciljevi

- Podsetite učenike da je Bog 40 godina činio čudo dajući manu pre nego što je Mojsije ponovio Božji zakon na granici Obećane zemlje (videti: 5. Mojsijeva 4,1; 5. Mojsijeva 5,6-21). Ovo čudo obuhvatalo je svakodnevno snabdevanje manom (od nedelje do petka), kao i snabdevanje za Subotu petkom.
- Zapazite da četvrta zapovest poziva Božji narod da omogući univerzalnu, jednaku prednost subotnog odmora svim ljudima, uključujući i robovima i strancima. Božji nalog o subotnom odmoru odnosi se i na domaće životinje. Naše verovanje da svi ljudi i domaće životinje imaju istu prednost kad je subotni odmor u pitanju mora upravljati našim mislima, stavovima prema drugima i ličnim aktivnostima u preostalih 6 dana u sedmici.
- Podsetite učenike da je čak i zemlja pod upravom izrailjskog naroda odmarala svake sedme godine.
- Usmerite pažnju učenika na Isusov stav prema izlečenju Subotom. Podsetite ih da Isusov stav prema izlečenju mora upravljati njihovim stavovima i delima u preostalih šest dana.

Ilustracija

„Pojeđi večeru! U drugim delovima sveta deca gladuju!“ Ovakvu stereotipnu rečenicu izgovorili su roditelji u mnogim domovima u želji da spreče bacanje hrane. Ima istine u ovom poznatom prekoru. U Sjedinjenim Američkim Državama, na primer, svake godine baci se više od 35 miliona tona hrane, što čini 40 procenata kupljene hrane u toku godine.

Izveštaj o mani služi kao primer načela o uzimanju samo neophodnih zaliha hrane koje nam Bog daje da bismo zadovoljili svoje potrebe, pri čemu izbegavamo rasipanje. Ovo načelo treba da upravlja načinom na koji ispunjavamo sve svoje druge potrebe. Izrailjci su u početku imali poteškoće da se oslone na ovo načelo. Umesto da veruju da će Bog ponoviti čudo sledećeg dana, pojedinci su prikupljali dodatnu manu koja im nije bila potrebna, menjajući Božje čudo za crve. Ova pouka o mani pojašnjava biblijski nalog koji se iznova ponavlja u drugim okvirima u Pismu. Na primer, zamolite razred da pročita sledeće tekstove: 3. Mojsijeva 19,9.10; Marko 6,34-44.

Za razgovor:

Šta Gospod u 3. Mojsijevoj i Jevanđelju po Marku traži od nas da ostavimo za siromašne? Da li je u pitanju hrana? Novac? Vreme?

- Kako Bog gleda na gomilanje? (Videti: Luka 12,16-21)
- Kakva su još načela u vezi sa Subotom prikazana u davanju mane za Subotu?
- Kakve nam pouke o 1) poverenju u Boga i 2) važnosti pripreme za Subotu pruža činjenica da Subotom nije padala mana i da nije bilo crva u dodatnoj mani koja se prikupljala pre Subote?
- Kako Božja zapovest upućena Njegovom narodu, da se odmori od uobičajenog rada Subotom, ističe načelo jednakosti?
- Kojim nas još biblijskim načelima uči odsustvo mane i crva?

Pismo

Stvaranje i otkupljenje se ne mogu razdvojiti. Biblija povezuje Hristovo stvaralačko delovanje sa delom otkupljenja. Tekst Jevrejima 1,1-3. opisuje Hrista kao Onog koji „svet stvori“ (Jevrejima 1,2). Ubrzo nakon ove tvrdnje, Pavle spominje Hrista kao Onog koji učini „očišćenje greha“ (Jevrejima 1,3). Tekst Kološanima 1,16.20. predstavlja sličan obrazac, prikazujući Hrista kao Stvoritelja i Otkupitelja. Na kraju, Pavle je nazvao hrišćanina „novom tvarju“ (2. Korinćanima 5,17). Prema tome, otkupljenje je stvaralački čin.

Tekst 5. Mojsijeva 5,15. navodi oslobađanje iz ropstva kao razlog svetkovanja Subote. Za robove, to je neverovatna vest! Više ne moraju da rade za bivše gospodare, a sloboda je zauvek deo njihovog života. Robovi nijedan dan nisu pošteđeni posla, ali slobodni ljudi jesu. Svetkovati Subotu znači imati slobodu. Prema tome, ukoliko je neko oslobođen od posla Subotom znači da je oslobođen ropstva.

Za razgovor:

Kako koristite svoju slobodu Subotom? Kakvim smernicama se rukovodite? Kakva je razlika između načela i pravila? Podelite u razredu pojedina načela svetkovanja Subote i neka pravila koja proističu iz tih načela. Iznosite i ocenite neka pravila koja nisu zasnovana na načelima. Koliko su uverljiva ili dobra ova pravila?

Ilustracija

Da, Subota je dan isceljenja. Sedam Isusovih čuda izlečenja dogodila su se u Subotu. Pisci Jevanđelja beleže ova čuda kao svedočanstvo Božje namere da Subota bude vreme za isceljenje. (Videti: Matej 12,9-15; Marko 1,21-28; Luka 4,38.39; Luka 13,10-17; Luka 14,1-6; Jovan 5,1-18; Jovan 9,1-41) Ovim čudima isceljenja Isus ponovo poučava svoj narod o svetkovanju Subote. Njegov sveti dan bio je narušen teškim nametnutim pravilima, dan obeležen stavom onih koji su doneli ta pravila.

Isus je, takođe, lečio ljude i danima koji nisu zabeleženi kao Subota. Subota daje obeležje delima koja je činio – i koja nas poziva da mi činimo – u ostatku sedmice. Abraham Džoša Hešel kaže: „Subota je ona koja nadahnjuje; ostali dani su nadahnuti.“¹³ Isceljujući mir Subote teče u novu sedmicu, prožimajući naše stavove i način života.

Slede ilustracije koje prikazuju kako izgleda određeno svetkovanje Subote.

1. Jevrejska ceremonija *Havdalah* obeležava završetak Subote. Pored paljenja sveće *Havdalah* sa uvijenim višestrukim fitiljima koji simbolizuju porodičnu zajednicu Subotom, vernici stavljaju čašu na tanjirić i sipaju vino ili sok od grožđa u nju dok ne počne da preliva. Ovaj postupak označava verovanje da Subota izobiluje radošću i blagoslovima za porodicu. Takođe, simbolizuje veliki uticaj Subote na novu sedmicu.

2. Tada članovi porodice dodaju ukруг posebnu subotnu kutiju ispunjenu mešavinom začina koja se naziva *besamim* (može se napraviti tako što se mala dekorativna kutija napuni cimetom i karanfilićem). *Besamim* predstavlja miris života koji porodica doživi u toku Subote. Dok članovi porodice dodaju kutiju jedno drugom, mogu da kažu: „Neka vas subotni miris prati u narednoj sedmici“¹⁴ ili nešto slično.

3. Subota je poput koncentrata soka od narandže koji se razblažuje vodom. Kada smo Subotom usredsređeni na Isusa, primamo snažnu dozu Njegovog uticaja. Kako se ređaju dani u sedmici (koje predstavlja voda), mi mešamo „koncentrat Subote“ u svoj rad, aktivnosti, odnose sa ljudima. Na ovaj način dani u sedmici poprimaju ukus Subote.¹⁵

Za razgovor:

Kako miris, ili ukus, subotnog isceljenja utiče na to kako se svakodnevno odnosimo prema ljudima oko sebe? Pročitajte tekst 2. Korinćanima 2,15. za dalje razmišljanje.

Pismo

Tri Subote

1. Sedmična Subota: u tekstu 3. Mojsijeva 23,3. ponavljaju se reči iz teksta 2. Mojsijeva 20,8-11. Dvadeset i peto poglavlje 3. Mojsijeve pokazuje nam da se pitanje odmora širi sa sedmičnih Subota na godine odmora: subotnu i oprosnu godinu.

2. Subotna godina sledi obrazac sedmičnog ciklusa od šest dana nakon kojih nastupa Subota, dan odmora, proširujući ga na ciklus od sedam godina. I zemlja je, a ne samo njeni stanovnici, bila obuhvaćena subotnim odmorom. U subotnoj godini, obrazac sedmične Subote ogleda se i u tome što sedmična Subota „daje prednost od dna ka vrhu, a ne sa vrha ka dnu, uvažavajući prvo najslabije i najranjivije članove društva. Oni kojima je odmor najpotrebniji – robovi, stranci i teretne životinje – posebno su spomenuti.“¹⁶

3. Oprosna godina: oprosna ili jubilarna godina sjedinjuje se sa subotnom godinom i omogućava brigu o zemlji i staranje o onima koji su ugroženi. (O ovoj Suboti govorili smo u drugoj lekciji)

Za razgovor:

Koliko danas kao adventistički hrišćani uspešno primenjujemo načela „tri Subote“ u svom životu? Da li ovo pitanje nagoveštava da moramo doslovno da poštujemo sve tri Subote? Zašto da ili zašto ne?

PRIMENA U ŽIVOTU

Bog nam zapoveda da se Subotom odmorimo od sedmičnog rada i da u toku tih svetih časova prestanemo da težimo ličnim interesima, finansijskim ili neke druge vrste. Ipak, nadahnuto pero kaže da smo mi čak i Subotom predmet Božje stalne održavajuće sile koja deluje u našu korist:

„Bog ne može ni za trenutak da zadrži svoju ruku inače bi čovek klonuo i umro. Toga dana i čovek treba da obavi posao. Životnim potrebama mora se udovoljiti, bolesni se moraju negovati, oskudica siromašnih mora se ublažiti. Neće biti bez krivice onaj ko u Subotu zanemari da pomogne u nevolji. Božji sveti odmor načinjen je za čoveka i dela milosrđa su u savršenom skladu sa njenim ciljem. Bog ne želi da Njegova stvorenja ijedan čas podnose bol koji se može otkloniti u Subotu ili u bilo koji drugi dan.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 207. original)

Na koji način su „dela milosrđa“ koja činimo Subotom u skladu sa Isusovim učenjem da je Subota načinjena za ljudski rod (Marko 2,27)? Pozovite članove razreda da podele svedočanstvo o tome kada su Isusova učenja sproveli u delo. Možda su vaši učenici u svom iskustvu susreli ljude koji su u potrebi ili nevolji – ljude koji su se našli u takozvanom scenariju „vo u bunaru“ (Luka 14,2-5). Kako članovi vašeg razreda održavaju svetost Subote dok na ovaj najsvetiji dan teže da ublaže patnje drugih?

¹³ Abraham Joshua Heschel, *The Sabbath: Its Meaning for Modern Man* (New York: Harper & Row, 1952), str. 22.

¹⁴ May-Ellen Colón, *From Sundown to Sundown: How to Keep the Sabbath...and Enjoy It!* (Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2008), str. 150.151.

¹⁵ Ibid., str. 108.

¹⁶ Sigve K. Tonstad, *The Lost Meaning of the Seventh Day* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2009), str. 126.

---

4. biblijska doktrina

Milost i pravda u Psalmima i Pričama Solomunovim

OPŠTI PREGLED

Muzika je mnemoničko sredstvo. Azbuku najbolje učimo kroz pesmu. Slično tome, jedan od najboljih načina da naučimo stihove Svetog pisma jeste da ih pretočimo u pesmu. Psalmista je jasno razumeo povezanost između pamćenja i muzike, između poruke koju im je Bog uputio i melodije kao sredstva za širenje te istine.

Ne čudi, onda, što su u Psalmima vapaji i molbe za Božjom milošću i Njegovom pravdom melodično izraženi. U ovim božanski nadahnutim stihovima, susrećemo se sa izrazima velike čežnje za Božjim prisustvom. Pronalazimo usrdne molitve i svete pesme koje govore o radosti, gnevu zbog nepravde, hvali, pokajanju, poverenju, čak i o vernicima koji se bore sa očajanjem. Ove molitve i pesme izražene su na lep i nadahnut način.

Slično tome, u Pričama Solomunovim pronalazimo slične teme i savete da se oslanjamo na Božju pravdu i milost. Pomoću slikovitih poslovice i aforizama suočavamo se sa raskoši Božje beskrajne mudrosti. Prilikom ovakvog susreta, Bog prosvetljuje svoj narod božanskim uputstvima da bi izrazili saosećanje prema zanemarenima, potlačenima i odbačenima.

U ovoj lekciji istaknute su pesme nade za ugnjetene i one koji čekaju za milošću i pravdom.

Ciljevi

- Stavite izazov pred razred da prepoznaju Božji žar za saosećanjem i Njegov sud u korist onih koji pate.
- Pozovite učenike da poslušaju stihove 82. Psalma u kojima su iznesene molbe onih koji nemaju pravo glasa, koji prizivaju Boga da deluje u njihovu korist jer zemaljski sudovi nisu poslušali njihov vapaj.
- Razgovarajte o načelima pravednog vođstva prema kojima se car David obavezao da će živeti.
- Podstaknite svoje učenike da primene ova načela u svojim manjim, prisnijim krugovima uticaja.
- Uverite članove razreda da će Bog podržati i osloboditi potlačene i ugrožene.
- Naglasite činjenicu da nas Bog poziva da postanemo saradnici u Njegovim naporima.
- Nadahnite članove razreda da teže tome da se ugledaju na Boga.
- Na kraju, dok sve više shvatamo temu pravde i milosti, nastojte da u razredu odgovorite na sledeće pitanje: Zašto mi i Crkva postojimo?

KOMENTAR

Pismo

Car David bio je jedina osoba koju je Bog opisao kao „čoveka po srcu Mojemu“ (Dela 13,22): ipak, David nije bio bez greha. David je počinio preljubu sa Vitsavejom, grešeći prema njoj u velikoj meri, a zatim je uredio da njen suprug Urija bude ubijen. Kao odgovor na to, prorok Natan pristupio je caru sa ubedljivom pričom o bogatom čoveku koji je od siromaha uzeo njegovo jedino jagnje.

Davidova presuda koju je doneo na osnovu Natanove priče, zabeležena u tekstu 2. Samuilova 12,5.6, glasila je da bogataš zaslužuje smrt i da četvorostruko treba da vrati što je oduzeo ubijanjem jagnjeta. Kada je David suočen sa činjenicom da je on taj iznuđivač, nije se pravdao. Njegov odgovor bio je jednostavan i jasan: „Sagreših Gospodu.“ (2. Samuilova 12,13)

David se duboko pokajao. Kao posledica toga, Bog mu je pokazao podjednako duboku milost. David nije morao da umre zbog svog greha i Bog mu je dozvolio da nastavi da vlada nad Izrailjem. Međutim, milost koju je Bog izlio na Davida nije uklonila posledice koje su obuhvatale smrt njegova četiri sina.¹⁷

Nakon pada i pokajanja koje je usledilo, David je napisao 51. Psalam, jednu od najdirljivijih pesama. Ona izražava njegovo potpuno kajanje i pokajanje. David je molio Boga da mu oprost i da izlije milost na njega: „Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj... Jer ja znam prestupe svoje, i greh je moj jednako preda mnom.“ (Psalam 51,1-3)

Za razgovor u razredu:

Zašto je Bog pokazao toliku milost caru Davidu, a ipak dozvolio da doživi strašne posledice zbog svog greha? Kako su milost i pravda međusobno povezane?

Pismo i ilustracija

„Izbavljajte ubogoga i ništoga, iz ruke bezbožničke otimajte... Ustani, Bože, sudi Zemlji.“ (Psalam 82,4.8)

Psalmi otkrivaju da se ljudi bore da razumeju smisao nepravde i nejednakosti u svetu (videti, na primer, Psalam 73). Brojne, stalne i besmislene tragedije širom sveta navode ljude da postavljaju pitanja kao što su: Zašto nevini ljudi stradaju od ruke zlih ljudi? Zašto Bog ne spreči nasilje? Kada će tlačenje i nasilje, koji čini se postaju učestaliji i intenzivniji, ikada prestati?

Samo u Sjedinjenim Američkim Državama tri izuzetno teške masovne pucnjave uzdrmale su naciju u roku od 17 meseci – od kasnog proleća 2016. do jeseni 2017:

- 5. novembar 2017 – naoružani čovek ušao je na bogoslužje koje se održavalo u maloj crkvi u Saderlend Springsu, u Teksasu, pucao i usmrtio 26 ljudi, dok je 20 njih bilo teško ranjeno.

- 1. oktobar 2017 – u Las Vegasu, u Nevadi, naoružan čovek otvorio je vatru iz svoje hotelske sobe na 32. spratu. Pucao je u mnoštvo ljudi koji su se nalazili na koncertu na otvorenom, usmrтивši 58 ljudi, dok je preko 500 ranio. Ovaj zločin predstavlja najkobniju masovnu pucnjavu koju je pojedinac počinio u SAD.

- 12. jun 2016 – naoružani napadač usmrtio je 49 osoba i ranio preko 50 u noćnom klubu u Orlando, Florida.

Pozovite članove razreda da naglas pročitaju sledeće tekstove: Psalam 73,2-16; Psalam 82. Čemu nas ovi Psalmi uče o gruboj stvarnosti tlačenja i nepravde u svetu?

Završite razgovor čitanjem ostalih stihova 73. Psalma. U 17. stihu psalmista kaže da ne razume zašto bezbožni napreduju „dok najposle uđoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov“ (Psalam 73,17). Kako nam doktrina o Svetinji, sa svojim učenjem o sudu na kome se moramo suočiti sa izveštajem o svom životu, pomaže da ovaj život, sa svojim nepravdama i nejednakostima, posmatramo iz odgovarajuće perspektive? Pročitajte, takođe: 1. Korinćanima 4,5; 2. Solunjanima 1,3-10. Kako vam ovi stihovi, zajedno sa 73. Psalmom, pomažu da odgovorite na pitanja o Božjoj pravdi i nepravdi u svetu? (Za dalje proučavanje pročitajte Knjigu proroka Avakuma)

Ilustracija

Psalam 146,7-9. opisuje Božje delovanje. Kao Njegov narod, pozvani smo da Mu se pridružimo u radu.

U svetlosti ovog Psalma, razmotrite sledeće: lokalni pastor održavao je svake godine seminar za crkvene vođe. Na poslednjem seminaru pokušavali su da odgovore na dva pitanja:

1. Gde Bog deluje u našoj zajednici?
2. Gde i kako Bog želi da Mu se pridružim?

Ako je vaš razred dovoljno velik, podelite se u manje grupe da biste odgovorili na ova dva pastorova pitanja. Kako vaš razred može da se pridruži Bogu u onome što On već čini u vašoj zajednici preko drugih ljudi i organizacija? Ako imate mogućnosti, navedite na tabli dobre projekte koji se odvijaju u vašoj crkvenoj zajednici. Pitajte razred kako se njihova crkva može pridružiti i podržati dobre projekte koji su već u toku. Počnite da iznosite planove. Ako ne znate dešavanja u svojoj zajednici, zakažite sastanke sa vođama zajednice. Pitajte ih o tome i kako vaša crkva može da pomogne.

Ilustracija

Kada je voz napustio veliku železničku stanicu, konduker je počeo da proverava karte putnika. Pogledao je kartu prvog putnika i rekao: „Priatelju, mislim da ste u pogrešnom vozu.“ Čovek je odgovorio: „Ali prodavac karata me je uputio na ovaj voz.“ Konduker je pozvao prodavca karata i shvatio da se on nalazi u pogrešnom vozu!¹⁸

Za razgovor u razredu:

Kada se vođa izgubi, kako sledbenici mogu ostati na pravom putu? Posle počinjenog greha protiv Vitsaveje, kako je car David ostao na pravom putu, vladajući pravedno i milostivo? Podsetite se u razredu 101. Psalma.

Pismo

Ilustracija Džona Stota, zagovornika pravde i milosrđa, prikazuje siromašne onako kako su opisani u Pričama Solomunovim. Prikaz siromašnih zasniva se na tri stiha iz Priča Solomunovih: Priče 14,31; Priče 29,7; Priče 31,8. Ako je moguće, nekoliko dana unapred dodelite jedan od ova tri teksta drugim članovima razreda; zamolite ih da pripreme komentare o tome šta njihov stih znači za njih. Neka podele svoje komentare sa ostatkom razreda.

1. Priče 14,31 – „Ko čini krivo ubogome, sramoti Stvoritelja njegova; a poštuje Ga ko je milostiv siromahu.“

Naš stav prema siromašnima odražava se u našem stavu prema Bogu. Isto tako, naš stav prema Bogu odražava se u našem stavu prema siromašnima. Bog je siromašnima podario dostojanstvo. Oni imaju neprocenjivu vrednost. Uzmite pohabanu papirnu novčanicu i pokažite je razredu. Pitajte ih: „Koliko vredi ova novčanica? Da li vredi manje zato što je izgužvana i izbleдела?“

2. Priče 29,7 – „Pravednik razumije parbu nevoljnijeh, a bezbožnik ne mari da zna.“

Pročitajte ovaj stih zajedno, naglašavajući prvo reč *pravednik*, zatim *razumije*, a onda reč *parba*. Razgovarajte o tome šta predstavlja svaka od istaknutih reči. Na koji način ovaj stih pojašnjava šta znači biti pravednik ili bezbožnik?

Pročitajte u razredu tekst 2. Korinćanima 8,13.14. Zapazite: reč *jednako* javlja se dva puta. Grčka reč *isoteis* koristi se ovde da označi jednakost, i može da znači *pravednost ili pravda – koja se mora primeniti na sve ljude*. Pokažite sliku vage da prikažete koncept: jednakost=pravda.

3. Priče 31,8 – „Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenjenijeh smrti.“

Ovaj stih jasno prikazuje treću karakteristiku biblijske slike siromašnih. Siromašni su nemoćni i nemi. Kako mi i naša crkva možemo da govorimo u ime nemoćnih i nemih? Kakvo mesto zalaganje za siromašne i potlačene zauzima u misiji Crkve? Zapazite da Sveti Duh i Isus imaju ulogu Zastupnika koji deluju u korist bespomoćnog čovečanstva. Videti: Jovan 14,26; 1. Jovanova 2,1. Grčka reč *parákletos* u tekstu Jovan 14,26. ponekad se prevodi kao „Zastupnik“, „Utešitelj“ ili „Pomoćnik“. Zastupanje je Božja osobina, a Njegova Crkva treba da odražava Njegov karakter.

PRIMENA U ŽIVOTU

U okviru odeljka koji govori o primeni u životu, ispričajte naredne dve priče i primenite ih:

1. Ditrh Bonhofer bio je hrabri pobornik pravde i milosrđa, što je bio razlog zašto se našao u zatvoru. U zatvoru je napisao: „Tu i tamo ljudi beže od javnih rasprava i odlaze u svetinju ličnih vrlina. Međutim, svako ko ovo čini mora da zatvori svoja usta i oči pred nepravdom koja ga okružuje.“¹⁹

Postavite u razredu sledeća pitanja:

Šta prethodna izjava Ditriha Bonhofera znači za vas? Kakve implikacije ima za život adventističkog hrišćanina tamo gde vlada nepravda i gde nema milosti?

2. Aleks i nekoliko ljudi iz njegove crkve naizmenično provode noći u jednom skloništu za beskućnike. Aleks je tamo upoznao Grega, koji je upravo pušten iz zatvora. Greg je izjavio: „Oprosti mi ako se mnogo ne smejem; izgubio sam jedan zub u tuči u zatvoru.“ Sveti Duh podstakao je Aleksa da učini nešto u vezi sa Gregovim osmehom. Aleks je ispričao Gregovo iskustvo u subotnoškolskom razredu i jednom saosećajnom stomatologu iz crkve. Zahvaljujući velikodušnosti razreda i stomatologa Gregov problem je bio rešen. Greg je suznih očiju rekao: „Ne želim da pokvarim svoj novi izgled, tako da više neću koristiti duvan.“ Zatim je dodao obrativši se svom prijatelju: „Pazi, Aleks. Vratio mi se osmeh!“ Aleks je zaključio da postoji veza između Subotne škole i saosećanja. Kako vaš razred može da učini nešto slično?

¹⁷ 1) Novorođenče (2. Samuilova 12,13-19), umrlo je sedam dana nakon rođenja; 2) Amnon (2. Samuilova 13,28.29), ubijen prema naredbi polubrata Avesaloma; 3) Avesalom (2. Samuilova 18,9-15), ubijen od strane Joava; 4) Adonija (1. O carevima 2,19-25), pogubljen po Solomunovom nalogu.

¹⁸ Nepoznat izvor, *Sermon Illustrations*, URL <http://www.sermonillustrations.com/a-z/l/leadership.htm>.

¹⁹ Dietrich Bonhoeffer, *Letters and Papers from Prison: The Enlarged Edition* (New York: Touchstone, 1997), str. 5.

---

5. biblijska doktrina

Plač proroka

OPŠTI PREGLED

Starozavetni proroci često su sebe smatrali stražarima zidova Siona. U nastojanju da ljubomorno sačuvaju blagostanje Božjeg naroda, upozoravali su ih na opasnosti koje su pretile spolja i iznutra. Bog ih je pozvao da vape za pravdom i objavljuju Božje sudove. Ova dužnost predstavljala je ozbiljan zadatak za proroke kao što je bio Jezekilj, kome su date jasne naredbe: „Sine čovječiji, postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš riječi iz Mojih usta i opominješ ih od Mene. Kad rečem bezbožniku: Poginućeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegovoga, da bi ga sačuvao u životu, onaj će bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali ću krv njegovu iskati iz tvojih ruku. A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se i ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on će poginuti s bezakonja svojega, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.“ (Jezekilj 3,17-19)

U ovoj lekciji postajemo svesni Božje istrajnosti u pozivanju svog naroda da teži pravdi. Lekcija otvara naše oči za društvene i duhovne reforme za koje su se zalagali mnogi proroci, kao što su: 1) Pastir – prorok Amos, koji poziva svoj narod da teži pravdi i pravednosti; 2) Mihej, čija je poruka Ahazu data u vreme kada carstvo dostiže najniži stepen pravde svih vremena; 3) Jezekilj, koji se obraća izgnanicima u Vavilonu; i 4) Isaija, koji poziva Božji narod da održi mesijansku nadu o narodu u kome će vladati pravda. Gde su danas glasovi koji pozivaju na pravdu i milosrđe?

Ciljevi

Stavite izazov pred razred da se pridruži glasovima koji danas prema običaju starozavetnih proroka još uvek pozivaju na pravdu.

KOMENTAR

Ilustracija

Retko kad je postojala takva potreba za pobornicima pravde kao u vreme ropstva u Americi i vremenu posle Građanskog rata u toj zemlji. Adventisti su imali svoju priliku da pokažu da li će odgovoriti na izazove toga vremena i postati ozbiljni u vezi sa službom svojoj braći i sestrama crne boje kože. Delbert Bejker, u svojoj seriji *In Search of Roots: Adventist African Americans*, govori o prekretnici u adventističkoj istoriji kad je ova tema u pitanju:

„Odlučujuća prekretnica u istoriji rada Crkve u vezi sa pitanjem crnaca dogodila se 1892. godine kada je Elen Vajt predstavila istorijsku poruku: 'Naša dužnost prema ljudima druge boje kože'. Poruka je bila izneta delegatima prisutnim na 29. zasedanju Generalne konferencije, održanom u Batl Kriku, u državi Mičigen. Elen Vajt je tvrdila da Crkva, posle mnogo godina nebrige, ne može više da zanemaruje svoju dužnost prema pripadnicima crne (negroidne) rase, a da pritom ne podstakne sve veće Božje

nezadovoljstvo. Potpuno svesna nepopustljivog stava svoje poruke, priznala je: 'Znam da će me ovo što sada govorim dovesti u konfliktnu situaciju. To ne priželjkujem, jer sukob čini se već godinama traje; ali ne želim da živim kao kukavica ili da umrem kao kukavica, ostavljajući nedovršen posao. Moram slediti put svog Učitelja.'"

Za razgovor:

Zanimljivo je da Elen Vajt prepoznaje kukavičluk i, implicitno, hrabrost, kao pokretačku silu biblijske pravde. Koja pitanja biblijske pravde danas zahtevaju „hrabrost“ u vašem lokalnom kontekstu?

Pismo

U Bibliji vlada načelo „okrenutosti prema drugima“. Ovo načelo možemo uočiti u radu biblijskih proroka. Proroci su bili zastupnici. Nisu bili zaokupljeni zalaganjem za svoje slučajeve. Umesto toga, oni su zastupali, uveravali, molili se i prigovarali u ime drugih. Govorili su u ime onih koji nisu imali pravo glasa ili čiji su naponi bili ugušeni kada su se s pravom bunili. Zastupanje ima za cilj da se poveća dobrobit i kvalitet života ljudskog roda.

Ponekad vernici izbegavaju da učestvuju u protestima ili da se zalažu za druge iz straha da ne budu viđeni kao oni koji se previše bave politikom. Pročitajte: Jeremija 22,1-3.13-17. Jeremija, još jedan prorok branilac, posredovao je u korist potlačenih pred državnim vođama njegovog vremena. Pročitajte navod Jana Polsen i razgovarajte o njegovim implikacijama.

„Postoji velika razlika između traženja glasa u javnim diskursima, i stremljenja ka političkoj moći. Kao Crkva – i kao pojedinci – ne samo da imamo pravo, već imamo i obavezu, da postanemo moralni glas u društvu; da govorimo jasno i rečito o onome što se odražava na naše vrednosti. Ljudska prava, verska sloboda, javno zdravlje, siromaštvo i nepravda – ovo su neke od oblasti u kojima imamo bogomdanu odgovornost da zastupamo one koji nemaju pravo glasa.“²⁰

Pismo

Zamolite članove razreda da naizmenično čitaju ove dodatne stihove iz knjige proroka Amosa, Miheja, Jezekilja i Isaije. Kako su tekstovi povezani sa zastupanjem? Ideje za učiteljeve komentare date su u zagradi.

1. Amos 5,21-24. (Iako je Bog stvorio verske praznike i običaje koji se spominju u stihovima u Knjizi proroka Amosa, Boga još više zanima kako se ophodimo prema ljudima oko sebe, koje je stvorio po svom obličju. Suprotno tome, šta Bog voli i šta Mu je milo? Videti: Isaija 61,8; Jeremija 9,24)
2. Mihej 6,1-5. (U ovim stihovima prorok vodi Gospodnji slučaj, kao Njegov branilac, u prizoru suda pred brdima i planinama, koje su poput svedoka [Mihej 6,1.2]. Kada je Bog dao svoj moralni zakon [2. Mojsijeva 20], brda i planine takođe su bile prisutne. U tekstu Mihej 6,6.7. čitamo o Mihejevim retoričkim pitanjima postavljenim u ime naroda. Pronađite odgovor na ova retorička pitanja u tekstu 1. Samuilova 15,22. Pročitajte, zatim, tekst Mihej 6,8, koji govori o suštini koju je Božji narod prevideo. Njihovo duhovno slepilo navelo ih je da ponude Bogu sve osim jedne stvari koju je zaista želeo – iskrenu

posvećenost koja se preobražava u pravedno ponašanje [videti: 5. Mojsijeva 10,12-19; Matej 22,37-39]. Za dalji uvid u problem stavljanja plitke religioznosti ispred istinske duhovne posvećenosti videti: *Čežnja vekova*, str. 337.338; str. 396. original)

3. Jezekilj 16,49-52. (U poređenju sa Judom, grad Sodom i Samarija činili su se nedužnijim. Obično se više brinemo zbog greha u vezi sa tim šta smo učinili. Tekst Matej 25,41-46. jasno kaže da greh u vidu propuštanja prilika da učinimo jednostavna dela ljubavi neće izaći na dobro na konačnom sudu. „Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.“ [Jakov 4,17])²¹

4. Isaija 59,2-4.8.9.14-16. (Bog kaže da su bezakonja i gresi razdvojili Njegov narod od Njega. Njihov greh ogledao se u tome što nije bilo pravde u zemlji, kao u slučaju ugnjetavanja siromašnih. Bog je bio začuđen što nema posrednika i nekoga ko će izraziti nezadovoljstvo u vezi sa tim grehom [Isaija 59,16]. Greh je prestup Božjeg zakona ljubavi i pravde [1. Jovanova 3,4])

Za razgovor:

Na koje se posebne načine možemo pridružiti prorocima i svesrdno i celovito pomoći crkvi da ispuni svoju misiju, koja jednim delom obuhvata zalaganje za siromašne (Isaija 59,16)?

Pismo

Načela iz teksta Mihej 6,8. vode nas dalje od samih formi bogoslužjenja (žrtva paljenica, itd.) prema tri načela koja predstavljaju srž onoga „što je dobro“: 1) „činiti što je pravo“, 2) „ljubiti milost“ i 3) „hoditi smerno s Bogom svojim“. Prva dva načela odnose se na horizontalne, međuljudske odnose, a treće se tiče vertikalnog odnosa između čoveka i Boga.²² Smerno hodanje sa našim Bogom poboljšaće naše horizontalne, međuljudske odnose, jer će nam On pomoći da odražavamo Njegov pravedan i milosrdan karakter pred ljudima.

Ilustracija

Britanski propovednik Vilijam E. Sangster postavlja pitanje: „Može li neko biti dobar, a da nije religiozan ili religiozan, a da nije dobar?“²³ Pojedini ljudi tvrde da su dobri i poštteni bez religije. Na primer, podsećaju nas da pogledamo sva nesebična i pravedna dela koja čine i tvrde da su svu tu dobrotu pokazali ne prisustvujući bogoslužjenjima i propovedima. Zaista, mogu li se religija i moralnost razdvojiti?

Sangster u jednoj od svojih propovedi pod nazivom „Dobar bez Boga“, propovedi zasnovanoj na tekstu Mihej 6,8, ukazuje da su ljudi koji kažu da su „dobri bez Boga“ često, u posebnom smislu, proizvod vere koju su odlučili da prezru. Sam temelj njihovog karaktera izgrađen je pod neposrednim hrišćanskim uticajem. Jedan od mnogih primera jeste život Semjuela Romilija, koji je odbacio hrišćansku veru, ali je učinio izuzetno delo time što je pravilnik u nacionalnom zatvoru u Engleskoj učinio humanijim. On je zaista bio dobar čovek, ali ne i religiozan. Međutim, njegov biograf jasno ističe da je bio unuk izbeglica Hugenota, koji su radije odlučili da pobegnu u stranu zemlju nego da odustanu od svoje vere u Boga. Odrastao je u domu u kome je Hristos bio na prvom mestu i njegov visoko moralni karakter koji se zalagao za pravdu u milosrđe poticao je iz tih ranih godina.²⁴

PRIMENA U ŽIVOTU

Proročki glas Elen Vajt jasan je u vezi sa temom pravde. Pročitajte u razredu sledeći navod: „Mnogi osuđuju rđava dela koja znaju da postoje, ali smatraju da nemaju nikakvu odgovornost po tom pitanju. Nije tako. Svaki pojedinac vrši uticaj u društvu.“ (*The Advent Review and Sabbath Herald*, 15. oktobar 1914)

Razgovarajte o realnim i namernim koracima koje svaki član razreda može da preduzme da bi ispunio Božji poziv da bude aktivan i da „vrši uticaj u društvu“.

U toku istorije Hrišćanske adventističke crkve naglašavana je eshatološka uloga proroka. U isto vreme, Pismo prikazuje još jednu važnu dimenziju službe proroka i, u širem smislu, Crkve: Božji poziv da se Njegov narod vrati društveno-ekonomskim i etičkim načelima. Isus dalje razrađuje ova načela u tekstu Matej 5,13-48, koja su takođe ukratko izložena u tekstovima Matej 22,35-40. i Luka 10,27.

Za razgovor u razredu:

Kako možemo napraviti ravnotežu između važne uloge objavljivanja budućih događaja pre Drugog Isusovog dolaska i pozivanja ljudi da se vrate načelima koja je Bog dao u vezi sa pomaganjem nevoljnima, utemeljenim na zakonu i prorocima, i oblikovanim po uzoru na život i službu najvećeg od svih Proroka – Isusa Hrista? I ne samo to: kako možemo uteloviti ova načela u našem postojanju kao Crkve? Pozovite članove razreda da podele kako oni lično objavljuju i primenjuju ovaj važan deo, ponekad nedovoljno naglašen deo „večnog Jevanđelja“, zajedno sa radosnom večću o Isusovom drugom dolasku.

²⁰ Jan Paulsen, “Serving Our World, Serving Our Lord,” *Adventist World*, NAD Edition (maj 2007), str. 9, 10.

²¹ Videti: Francis D. Nichol, ed., *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1977), sv. 4, str. 631, 632.

²² *Andrews Study Bible* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2010), str. 1188.

²³ Clyde E. Fant, Jr., and William M. Pinson, Jr., *20 Centuries of Great Preaching*, volume 11, Maier to Sangster (Waco, TX: Word Books, Publisher, 1971), str. 345.

²⁴ *Ibid.*, str. 346-349.

---

6. biblijska doktrina

Klanjanje Stvoritelju

OPŠTI PREGLED

Bilo bi logično zaključiti da oni koji se klanjaju Bogu pravde, pravednosti i milosti pokazuju te vrline: ali to nije uvek slučaj kad je Božji narod u pitanju. Međutim, pravo obožavanje Boga ne treba da bude neusaglašeno sa karakterom Onoga kome se klanjamo.

U ovoj lekciji zapažamo da se staranje o drugima izgubilo kada se Božji narod okrenuo idolopoklonstvu. Ohrabreni smo da ozbiljno razmotrimo činjenicu da obožavanje Jehove obuhvata zavetni odnos u kome On deluje preko svojih sledbenika da bi pokazao svoje vrednosti, među kojima su milost i nesebična služba potlačenima. Ova lekcija nas podseća da prinošenje žrtava i verski običaji, kao i nemarni i besmisleni prilozima, nisu zamena za milost i pravdu koje treba pokazati prema manje srećnima. Takođe, proučavajući poruku iz 58. poglavlja Knjige proroka Isaije, saznajemo da Bog definiše pravi post kao nesebičnu službu i poziva „da razvežemo sveze bezbožnosti“ (6. stih), nahranimo gladne, pružimo utočište beskućnicima i obučemo gole. On neće čuti molitve koje se uzdižu sa bogosluženja na kome se u središte stavlja sopstveno ja. On neće pohvaliti svoj narod ukoliko takvo službu Bogu vrši Subotom. Ugledajući se na Njegov primer, postajemo svesni Isusove krajnje težnje da bogosluženje Njegovih sledbenika treba da dovede do revnog ispunjavanja potreba drugih.

Ciljevi

Istražite sa svojim razredom značenje izraza „integritet u bogosluženju“, koji ukazuje da naš život treba da bude u skladu sa onim što znamo da bismo bili iskreni prema Bogu. Prema tome, moramo se klanjati Bogu duhom i istinom.

KOMENTAR

Ilustracija

Uragan Irena snažno je pogodio Karibe i Istočnu obalu Sjedinjenih Američkih Država krajem avgusta 2011. godine. Nakon što je uragan za sobom ostavio pustoš u državi Nju Džersi, vernici obližnje Hrišćanske adventističke crkve dva dana delili su pomoć nastradalima u susedstvu. Kome je u susedstvu potrebna vaša pomoć? Kako Isus u priči o milostivom Samarjaninu odgovara na pitanje: „Ko je moj bližnji?“ (Luka 10,25-37). Rečeno je da je bližnji svaka osoba u našem okruženju kojoj je potrebna naša pomoć. Šta vaša crkva može da učini da bi ispunila potrebe ljudi u vašem okruženju? Kako služenje potrebama drugih pomaže da produbite svoje iskustvo sa Stvoriteljem?

Pismo

Dvajt Nelson u svojoj knjizi *Pursuing the Passion of Jesus* objašnjava da 58. poglavlje Knjige proroka Isaije ima dve krajnje tačke: Dan očišćenja (sud/čišćenje Svetinje) na početku poglavlja (Isaija 58,1) i Subotu na kraju poglavlja (Isaija 58,13.14).²⁵

Praznik truba obeležio je početak deset dana posvećenja i pokajanja pre Dana očišćenja. U trube se trubilo prvog dana sedmog meseca u okviru pripreme za Dan očišćenja koji je spadao desetog dana sedmog meseca (Videti: 3. Mojsijeva 23,23-27).

„Moj narod“ (Božji narod) u starozavetno vreme i danas prihvata učenje o sudu i očišćenju Svetinje.

Druga krajnja tačka u 58. poglavlju Knjige proroka Isaije, Subota, još je jedno verovanje koje Božji narod prihvata.²⁶ Bog se ne žali da Njegov narod zanemaruje ova važna verovanja – Subotu ili Dan očišćenja, već snažno prigovara njihovom očiglednom zanemarivanju onoga što se javlja između ta dva verovanja – pravog „posta“ ili pokazivanja milosti siromašnima i potlačenima.

Kada Isaija iznosi karakteristike pravog posta, dve reči sažimaju pitanja o kojima govori 58. poglavlje Knjige proroka Isaije: ortodoksija i ortopraksija. Ove termine možemo definisati na sledeći način:

- ortodoksija (grčki: *orthos* – ispravan, i *doxa* – mišljenje), prema tome, „ispravno razmišljanje“ ili „ispravno verovanje“.
- ortopraksija (grčki: *orthos* – ispravan, i *praxis* – dela), prema tome, „ispravno vršenje posla“ ili „ispravno ponašanje“.²⁷

Ortodoksiju možemo definisati i kao poznavanje istine, a ortopraksiju kao prikazivanje istine (praktikovanje, život u skladu sa istinom). Razgovarajte o sledećoj izjavi: „Žar ortodoksije mora biti povezan sa saosećanjem ortopraksije.“²⁸ Razgovarajte zatim: Gde su u 58. poglavlju Knjige proroka Isaije ortodoksija i ortopraksija prikazane, odnosno gde nisu prikazane?

Sada pročitajte završnu priču o poslednjem vremenu u 25. poglavlju Jevanđelja po Mateju, kao i komentar ove priče iz knjige *Čežnja vekova*:

„Ovako je Hristos na Maslinskoj gori opisao svojim učenicima prizor velikog sudnjeg dana. Istakao je da će odluka ovoga suda biti donesena na osnovu jedne pojedinosti. Kada se narodi budu okupili pred Njim postojaće samo dve grupe ljudi, a njihova večna sudbina biće određena onim što su učinili ili zanemarili da učine za Njega u ličnosti siromašnih i napaćenih.“ (Elen Vajt, str. 552; str. 637. original)

Kako je verovanje u ispravna učenja i njihovo primenjivanje povezano sa konačnim sudom u 25. poglavlju Jevanđelja po Mateju?

Pismo i ilustracija

Pročitajte sledeće tekstove: Jovan 2,12-16; Matej 21,12-17; Isaija 56,7. U Isusovo vreme središnje mesto bogoslužjenja Božjeg naroda postalo je mesto nepravde.

Crkvene zgrade i Subotna bogoslužnja u našim crkvama možemo koristiti da negujemo atmosferu nade i pomoći za sve ljude.

Razgovarajte u razredu kako vaše bogoslužnje može da širi nadu i saosećanje. U toku poslednjih 15 minuta pouke, zamolite članove razreda da započnu planiranje bogoslužnja koje neguje biblijsku milost i pomoć za siromašne i potlačene. Slede ideje kojima možete započeti:

- Setite se potlačenih u molitvama.
- Pročitajte biblijske tekstove koji govore o milosti i pravdi. Možete birati između više od 2000 stihova.
- Isplanirajte bogoslužnje čije će teme biti milost i pravda; iznesite šta vaša crkva čini da ispuni potrebe zajednice.
- Čak i vreme prikupljanja darova može biti vreme usredsređeno na milost i pomoć. Prikupite posebne darove za posebnu društvenu potrebu naglašenu u nekom trenutku u vašoj službi.
- Analizirajte bogoslužbenu praksu u vašoj crkvi. Da li je ispravna? Da li je značajna za siromašne? Za najmanje? Za sve rase? Decu i starije? Posetoco? Da li su uključene druge kulture i jezici? Koristi li se znakovni jezik za gluvoneme? Imate li rampe za invalidska kolica? Kako propoved zvuči beskućnicima, zlostavljanima, slabima i bolesnima, deci ili nekome ko boluje od HIV-a?
- Kasnije sa svojim crkvenim vođama razgovarajte o načinima na koje biblijsku milost možete redovno uključiti u bogoslužnja.

Izvršite procenu crkve. Da li je ona mesto isceljenja i ugnjetavanja? Zašto je tako? Šta se može učiniti?

Ilustracija

Fred Pret Grin napisao je himnu „When the Church of Jesus“ u vreme kada je Crkva kritikovana da je previše zaokupljena svojim životom i da ne uspeva da se uključi u svet koji je okružuje.²⁹

Razgovarajte kako vaša mesna crkva odgovara na ove izazove.

PRIMENA U ŽIVOTU

Vernici jedne crkve postavili su znak na izlasku sa crkvenog parkinga. Kada iz crkvenog dvorišta kreću u obližnju zajednicu, prolaze pored znaka na kome piše: „Ulazak u polje službe“.

Ako je naše subotno „bogoslužnje“ pravo bogoslužnje „u duhu i istini“ (Jovan 4,23.24), napustićemo mesto bogoslužnja spremni da služimo Bogu na način na koji nas poziva da služimo u svetu. Pravo bogoslužnje „potiče iz srca i ne sastoji se isključivo od obrednih formi koje se vrše na određenom mestu“. ³⁰ „Duhom i istinom“ znači „iskreno, sa najvišim sposobnostima uma i emocija, primenjujući načela istine u srcu“. ³¹ Ako istinski služimo Bogu, nećemo biti samo bliži našem Bogu, već i predmetu Njegovog nežnog staranja – onima koji su siromašni, nevoljni i napaćeni. „Približite se velikom Srcu nežne ljubavi i pustite neka reka božanskog milosrđa poteče u vaše srce i iz njega u srca drugih. Neka nežnost i milost koju je Isus pokazao u svom dragocenom životu bude naš primer kako da postupamo sa

svojim bližnjima, a naročito s onima koji su naša braća u Hristu.“ (Elen Vajt, *Iz riznice svedočanstava*, 2. sveska, str. 207; str. 255. original)

Pročitajte sledeće tekstove: Amos 5,21-24; Amos 8,4-6; Jeremija 7,4-7. Ovi tekstovi pokazuju da pristupanje i posećivanje crkve nije dovoljno.

Postavite sledeća pitanja: Gde je vaš um u toku i nakon bogoslužjenja svake Subote? Gde je usmerena pažnja i naklonost vašeg uma i srca u vreme preostalih časova Subotnog dana? Razgovarajte o osmišljenim načinima da subotno bogoslužjenje pretvorite u službu u ostatku sedmice.

²⁵ Dwight K. Nelson, *Pursuing the Passion of Jesus* (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2005), str. 18, 19.

²⁶ Ibid.

²⁷ Nelson, str. 20.

²⁸ Nelson, str. 29.

²⁹ Wayne Hooper and Edward E. White, *Companion to the Seventh-day Adventist Hymnal* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 1988), str. 543.

³⁰ Francis D. Nichol, ed., *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1956), sv. 5, str. 940.

³¹ Ibid.

---

7. biblijska doktrina

Isus i oni kojima je potrebna pomoć

OPŠTI PREGLED

U tekstu Matej 11,1-15. čitamo da je Isus nakon što je završio poučavanje svojih dvanaest učenika otišao da poučava i propoveda u gradovima u Galileji. Dok se Jovan Krstitelj nalazio u tamnici, njegovi učenici su ga posetili. Doneli su mu vesti o „Isusovim delima“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 171; str. 214. original; videti, takođe, Matej 11,2) i o tome kako se narod sticao k Njemu. Međutim, Jovanovi učenici „postavljali su pitanje zašto ovaj novi Učitelj, ako je Mesija, ne čini ništa što bi uticalo na Jovanovo oslobođenje... Ova pitanja nisu bila bez dejstva. Navodila su Jovana na sumnje, koje se inače nikada ne bi pojavile“. (*Čežnja vekova*, str. 171.172; str. 214.215. original)

Jovan Krstitelj je očekivao da će Isus doći da sudi i oslobodi Božji narod. Međutim, kada Isus nije učinio ono što je Jovan očekivao, on „je postao zbunjen i uznemiren“ (str. 172; str. 215. original). Poslao je svoja dva učenika Isusu da im objasni svoju misiju. Jovanovi učenici upitali su Isusa: „Jesi li Ti Onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?“ (Matej 11,3) „A Isus odgovarajući reče im: Idite i kažite Jovanu što čujete i vidite: Slepí progledaju i hromi hode, gubavi čiste se i gluhi čuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se Jevandjelje.“ (Matej 11,4.5)

Iako je većina ljudi, uključujući i Jovana Krstitelja, pogrešno shvatila pravu prirodu Isusove službe, ova lekcija nas podseća da je jevrejsko Pismo to predvidelo. Štaviše, Isus je svoju misiju u odnosu na siromašne i potlačene prikazao kao ispunjenje proročanstva iz 61. poglavlja Knjige proroka Isaije.

Ciljevi

- Proučite u svom razredu poređenje Marijine radosne pesme iz teksta Luka 1,46-55. i Anine pesme iz teksta 1. Samuilova 2,1-10.
- Zatim, istražite uticaj svrhe i cilja Isusove misije na svrhu i cilj misije vaše crkve.
- Postavite pitanje: Šta je „duh viktimizacije“?
- Razgovarajte: Kakva je uloga Hristovog krsta u delu koje vršimo za Njega?
- Proučavajte sa razredom na koji način krst predstavlja konačni prikaz božanske ljubavi prema ljudskom rodu.

KOMENTAR

Pismo

Nakon što je anđeo saopštio Mariji vest o Isusovom rođenju, ona odlazi u posetu rođaci Jelisaveti koja je u drugom stanju. U toku te posete, Marija, Jelisaveta i njeno nerođeno dete doživljavaju radost.

Pročitajte tekst Luka 1,41-44. Marija u tom trenutku iskazuje svoju radost pesmom (Luka 1,46-55). Ova pesma puna je starozavetnih misli i izraza. Ona otkriva Marijinu potpunu predaju Božjoj volji, njeno shvatanje Pisma i zahvalnost koju oseća zbog Spasitelja. Poput Anine pesme (1. Samuilova 2,1-10), Marija pesma otkriva Boga koji brani ugnjetene i služi gladnima. Ona, takođe, prikazuje mesijanski elemenat i pokazuje Marijinu poniznu svest o njenoj uzvišenoj ulozi kao Božje izabranice.

Pročitajte Aninu pesmu u tekstu 1. Samuilova 2,1-10. Kakve sličnosti uviđate između Marijine i Anine pesme?

Pismo

U tekstu Luka 4,14-30. čitamo o Isusovom povratku u Njegov rodni grad u kome objavljuje svrhu i cilj svoje misije, što je zabeleženo u 18. i 19. stihu. Isus ovde navodi reči iz teksta Isaija 61,1.2, ali čitanje završava izostavljajući drugu polovinu 2. stiha: „I dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne.“ Isus želi da naglasi da još nije došlo vreme za sud osvete (vidi: Jovan 3,17). Umesto toga, Isus je bio usredsređen na uspostavljanje oprosne godine. Iskrena posvećenost uspostavljanju oprosne godine na kraju bi dovela do preobraženja zajednice. Zapazite kakvo je obećanje dato u tekstu Isaija 61,3.4: Gospod želi „da učinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga ... I oni će sazidati današnje pustoline, podignuće stare razvaline i ponoviće gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja.“

Nema mnogo dokaza da su se Izrailjci u potpunosti pridržavali naloga oprosne godine: ali, do Isusovog vremena, vođe Sinedriona pronašli su način da zakonski zaobiđu ove naloge, što Isusovu izjavu u tekstu Luka 4,19. o prijatnoj godini Gospodnjoj (oprosnoj godini) čini još izuzetnijom.

Za razgovor:

Kako se svrha i cilj Isusove misije može uporediti sa svrhom i ciljem misije vaše crkve? Podsetite se crkvenih događaja i projekata iz prošle godine i zapazite smer u kom vaša crkva ide.

Ilustracija

Sundar Sing (1889-1929) bio je hrišćanski misionar iz Indije koji je širio Božju reč među Tibetancima u oblasti Himalaja.

Jednog popodneva, dok su on i njegov saputnik putovali peške duž brdovite staze na Tibetu, zahvatila ih je snažna snežna oluja. U trenutku kada se oluja malo smirila, Sundar je slučajno pogledao preko ivice strmine i ugledao kako u snegu u podnožju litice, oko 9 metara ispod staze, leži telo nekog putnika. Očigledno je pao sa staze i hitno mu je bila potrebna pomoć. Dok se Sundar spuštao niz liticu da spase ovog čoveka, njegov saputnik ga je odgovarao od toga. Upozorio je Sundara da će se ukoliko izgube vreme u nastojanju da spasu ovog stranca sva trojica smrznuti u snežnoj oluji pre nego što dođu do svog skloništa. Međutim, Sundar je bio odlučan u nameri da spase bespomoćnog čoveka i zamolio je svog saputnika da mu pomogne. Međutim, on je odbio da pruži pomoć. Otišao je da bi spasio svoj život.

Sundar se pažljivo spustio niz strminu i došao do bespomoćnog čoveka. Bio je teško povređen jer je prilikom pada slomio nogu. Sundar je poneo stranca na svojim ramenima. Pokrio ga je ćebetom dok se penjao uz klizavu i strmu stazu pod teškim teretom. Posle nekoliko sati napornog puta, noseći teški teret po strašnoj snežnoj oluji, Sundar je upravo pre mraka stigao u najbliže selo. Bio je mokar od znoja. Iznenada se sapseo o neko ljudsko telo, polupokriveno, na putu okovanom ledom. Bilo je to smrznuto telo njegovog saputnika koji ga je napustio i nastavio put sam da bi spasao svoj život.

Sundar je odneo nastradalog čoveka u toplo i sigurno sklonište u selu i pružio mu svu potrebnu pomoć. Shvatio je da je spasavajući život ovom strancu zapravo spasao sebe. Naprezanje prilikom nošenja teškog tereta i dodir njihovih tela ugrejalo ih je i spasilo im živote. Setio se Isusovih reči: „Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju Mene radi onaj će je sačuvati.“ (Luka 9,24)

Jedan od učenika Sundara Singa jednom prilikom ga je upitao: „Šta je najteži životni zadatak?“ Sundar je odgovorio: „Nemati teret za nošenje!“ Dar nesebične službe takođe pomaže i onome koji služi.³²

Pismo

Pročitajte tekst Jovan 5,1-15. Isus je jedne Subote prolazio kraj Ovčijih vrata u blizini Banje Vitezde (kuće milosti/blagodati) severno od Hrama u Jerusalimu. Ugledao je čoveka koji je bio nepokretan 38 godina. Isus mu postavlja pitanje: „Hoćeš li da budeš zdrav?“ Odgovor ovog nepokretnog čoveka jednostavno je trebalo da glasi: „Da, želim da budem zdrav.“ Umesto toga, čovek se usredsredio na prepreke: „Da, Gospode, ali nemam čovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dođem drugi siđe prije mene.“ (Jovan 5,7)

Kada se suočite sa preprekom, da li se usredsređujete na nju umesto na blagodat koja vam se nudi da biste je prevazišli? Ako je tako, počecete da sumnjate da ćete ostati u položaju u kome se nalazite. Usredsređivanje na prepreke navodi vas da verujete da nemate silu da nešto učinite u vezi sa svojim stanjem. Takođe, verovaćete da svako želi da bude ispred vas. Verovaćete da ne možete da ostvarite svoj cilj zato što vas majka nije dovoljno podsticala kada ste bili dete, ili zato što vas je otac napustio, ili zato što vaša porodica nije blizu da vam pomogne. Možda nećete moći da kontrolišete okolnosti. Možda ćete postati čak i žrtva određenih prilika. Međutim, možete da odlučite kako ćete odgovoriti na te prilike. Ne treba da dozvolite da duh viktimizacije upravlja vašim životom ili vašim odlukama. Viktimizacija sputava našu ličnost, pretvarajući ranjene u invalide. Treba da skrenemo svoj pogled sa problema i usmerimo ga na rešenje. Isus je aktivan kada čoveku nudi brzo rešenje: „Reče mu Isus: Ustani, uzmi odar svoj i hodi. I odmah ozdravi čovjek, i uzevši odar svoj hođaše.“ (Jovan 5,8.9)

Pitanja:

Ko je, zbog negativnog odgovora na nesrećne prilike, postao „invalid“ u vašoj zajednici? Da li smo i mi postali invalidi, i ako jesmo, na koje načine? Da li su neki od onih kojima služimo zahvaćeni duhom viktimizacije? Kako im možemo pomoći da se uzdignu iznad određene situacije?

Pismo

Apostol Pavle izjavljuje: „A ja Bože sačuvaj da se čim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu.“ (Galatima 6,14) Zapazite u ovom tekstu tri aspekta krsta: 1) Krst Gospoda našega Isusa Hrista koji nas navodi da mu odamo hvalu; 2) razapinjanje sveta u srcu vernika; i 3) razapinjanje sebe svetu. Šta ova tri aspekta krsta mogu da označavaju u našem svakodnevnom hodu sa Bogom? Kako ovi aspekti umiranja svoga ja i sveta utiču na sve što činimo?

PRIMENA U ŽIVOTU

„Svetu je danas potrebno ono što mu je bilo potrebno pre hiljadu i devet stotina godina – otkrivenje Hrista... i samo Hristovom blagodaću može se izvršiti delo telesne, umne i duhovne obnove.“ (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 77; str. 143. original)

„Uvek treba da imamo na umu da je cilj medicinsko-misionarskog rada da se ljudima i ženama, bolesnim od greha, ukaže na Čoveka sa Golgote.“ (str. 77; str. 144. original)

Podstaknite članove razreda da budu spremni da iskoriste prilike i ukažu ljudima kojima služe na „Čoveka sa Golgote“. Zamolite ih da ispričaju na koje načine to mogu da učine. Budite u kontaktu sa njima u narednim sedmicama i zamolite ih da u razredu podele svoja iskustva o uspehu koji su postigli. Za početak, predlažemo neke ideje koje su drugi primenili:

1. Pozovite neku osobu na proučavanje u malu grupu. Pitanja i teme koje se tamo iznesu mogu stvoriti priliku da održite dublja proučavanja biblijskih učenja zainteresovanim članovima.
2. Podelite svoje lično svedočanstvo sa nekim kome vas je Bog poslao da podelite svoje iskustvo obraćenja. Pročitajte Dela 26,11-27. da vidite kako je Pavle to učinio. Sledeći Pavlov pristup caru Agripi, uključite u svoje svedočanstvo: 1) svoj život pre nego što ste upoznali Hrista, 2) kako ste upoznali Hrista, i 3) rezultat susreta sa Hristom. Pitajte kakav je utisak iskustvo ostavilo. Pozovite članove razreda da vežbaju iznošenje ličnog svedočanstva u grupi po dvoje.
3. Kako vas Duh vodi, predstavite Jevanđelje nekome ko želi da sledi Isusa. Uključite sledeća tri elementa: problem greha (Rimljanima 3,23; Isaija 59,2); rešenje greha (Rimljanima 6,23); lično prihvatanje rešenja (Efescima 2,8.9). Zatim pozovite tu osobu da prihvati Hrista kao svog ličnog Spasitelja. Izgovorite molitvu, pozivajući je da svaku rečenicu ponavlja sa vama: „Shvatam da sam grešnik i da zaslužujem da umrem. Prihvatam Tvoj dar večnog života. Želim da budeš moj Gospod i Spasitelj. Hvala ti za dar koji si mi dao.“³³

³² URL <http://christian.moral-stories.com/2012/08/selfless-service.html>.

³³ Ova molitva vernika preuzeta je od Dela Dunavanta, stručnjaka u polju rasta crkve.

---

8. biblijska doktrina

„Jednome od ove Moje najmanje braće...“

OPŠTI PREGLED

Kada se osvrnemo na Isusovu službu na Zemlji, dirnuti smo nesebičnošću koju je pokazao u svom svakodnevnom pristupu ljudima. Nastojao je da produbi odnose sa drugima utvrđujući i otkrivajući prvo njihove osnovne potrebe, a zatim ih navodeći da prepoznaju svoje veće potrebe. „Naš Gospod Isus Hristos došao je na ovaj svet da neumorno posluži čovekovim potrebama... Njegov je zadatak bio da ljudima donese potpuno obnovenje; On je došao da im da zdravlje, mir i savršeni karakter.“ (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 9; str. 17. original)

Ciljevi

- Proučite u razredu osnovna načela i shvatanja koja pronalazimo u Propovedi na Gori (Matej 5-7), uključujući blagoslove i blaženstva koja je Isus težio da pojasni svojim sledbenicima.
- Ohrabrite članove razreda da se suoče sa nepravdom.
- Stavite pred njih izazov da u novom svetlu sagledaju nepravde koje su im učinjene.
- Podsetite svoje učenike da moraju više misliti na druge nego na sebe kada se suoče sa određenom potrebom „bližnjeg“.
- Slično tome, podsetite učenike da će nam, iako smo spaseni blagodaću kroz veru u Isusa, biti suđeno po tome kako ta vera deluje u službi „jednome od ove Moje najmanje braće“.
- Proučite u razredu kako će ostvarivanje Isusovih učenja i službe koju je vršio u toku prvog dolaska pripremiti naše zajednice i nas za Njegov drugi dolazak.

KOMENTAR

Pismo

Hristos je u Propovedi na Gori izneo vrednosti nebeskog carstva koje će Njegov narod, takođe, ispoljiti na Zemlji. Gospodnja molitva, izgovorena u toku Propovedi na Gori, glasi: „Da dođe Carstvo Tvoje; da bude volja Tvoja i na Zemlji kao i na nebu.“ (Matej 6,10) Za blaženstva se kaže da su javni proglas Hristovog carstva. Ova načela biće pokazana u našim delima.

Blaženstva se mogu odnositi i na pravdu. Na primer, grčka reč za „pravednost“ u poznatom blaženstvu u tekstu Matej 5,6. ponekad se prevodi kao „pravda“.

U stvari, kao što smo zapazili u ranijoj lekciji, reči pravednost i pravda ponekad se i u Starom i u Novom zavetu mogu koristiti jedna umesto druge. Uglavnom se jedna jevrejska (*tsedeq*) i jedna grčka

(*dikaiosune*) reč koriste za oba izraza. Primer da se „pravda“ i „pravednost“ mogu međusobno zameniti u engleskom jeziku vidimo u prevodu New English Translation: „Bog blagosilja one koji su gladni i žedni pravde, i nasitiće se.“ (Matej 5,6)

Tekst Matej 5,6. predstavlja metaforu za moralnu čestitost. Ova stilska figura može biti aluzija na Psalam 37,12-17, koji govori o vremenu kada će se sila tlačitelja „potrti“ (Psalam 37,17). Zamolite članove razreda da pročitaju ovaj tekst koji izražava želju za ličnom pravednošću, kao i pravednošću celog sveta koja je prikazana Božjom pravednošću (ili pravdom), i da razgovaraju o njemu. Takođe, razgovarajte o sledećem: Koji još delovi blaženstava su povezani sa pravdom i milošću?

Isus odmah nakon izgovaranja blaženstava utvrđuje identitet hrišćana: „Vi ste so zemlji“, „Vi ste vidjelo svijetu“ (Matej 5,13.14). Mi smo zaista so i videlo kada živimo prema načelima blaženstava. Neko je jednom rekao da je teže biti so nego videlo. Razgovarajte u razredu o toj izjavi u kontekstu uključivanja u zajednicu i mešanja sa njom. Kakvu važnu ulogu vrši i so i videlo u službi društvu? (Na primer, svetlost obično sija sa određene razdaljine, razgoni tamu i pomaže nam da pronađemo šta je izgubljeno. Međutim, biti „so“ zahteva dodatnu posvećenost, jer mora da se meša sa sastojcima koji su drugačiji od nje da bi njena povoljna svojstva imala uticaja.)

Ilustracija

Pre nekoliko godina grupa psihologa sprovela je studiju na temelju priče o milostivom Samarjaninu. Susreli su se sa grupom studenata teologije i zamolili ih da pripreme kratko izlaganje o ovoj temi. Trebalo je, zatim, da studenti prođu jednom stazom do obližnje zgrade da održe govor. Na putu do tog mesta, svaki student sreo je čoveka, glumca, koji je ležao na zemlji, stenjući i kašljući.

Nekoliko studenata zaustavilo se da pomogne čoveku ili da ga pita da li je dobro. Neki su se čak sapleli o napaćenog čoveka da bi stigli na zakazano izlaganje u susednoj zgradi. Psiholozi su zaključili da saosećanje i ljubav prema ljudima previše često deluje u teoriji, ali ne i u praksi.³⁴ K. S. Luis je rekao: „Lakše je gajiti entuzijazam za Ljudski rod sa velikim slovom Lj nego voleti pojedine muškarce i žene, naročito one koji su nezanimljivi, ogorčeni, iskvareni, ili na neki drugi način odbojni. Voleti sve generalno može biti izgovor da nikog ne volimo posebno.“

Razgovarajte u razredu o implikacijama prethodne priče i navoda K. S. Luisa na ličnom i crkvenom nivou. Navedite na tabli (ako ste u mogućnosti) posebne ideje iz grupe o tome kako sa teorije preći na služenje određenim ljudima ili grupama u njihovoj zajednici.

Pismo

Zamolite članove razreda da naglas pročitaju tekst Luka 10,25-37. tako što ćete svakom učeniku dati po jedan stih. Zatim, ako je moguće, otpevajte zajedno pesmu „Nemoj me sad mimoići“ (pesma broj 226). Postavite pitanje: „Ponekad pevam i molim se 'Nemoj me sad mimoići', ali da li ja samo prolazim i gledam u drugu stranu kada vidim da je nekome potrebna pomoć?“

Razgovarajte o sledećem:

1. Razgovarajte o trenucima kada vam je neko prišao i pomogao.
2. Spomenite kada ste vi prišli nekome u nevolji i pomogli mu.
3. Kako sam ja, ili moja crkva uopšte, skrenuo pogled sa patnje i potreba drugih?
4. Šta se događa nama, i drugima, kada okrenemo glavu na drugu stranu?

Rezimirajte priču o milostivom Samarjaninu upoređujući stavove glavnih ličnosti u priči. Zatim, zamolite učenike da odgovore na sledeća pitanja predstavljena drugačijim načinom razmišljanja u priči:

Način razmišljanja sveštenika i Levita: Ako zastanem da pomognem ovom čoveku, šta će mi se dogoditi?

Način razmišljanja milostivog Samarjanina: Ako ne stanem da pomognem ovom čoveku, šta će mu se dogoditi?

Pismo

Pročitajte tekst Marko 14,7. Pojedini ljudi koriste ovaj stih kao izgovor da zanemare jednu grupu „od ove Moje najmanje braće“ – siromašne. Oni navode sledeći razlog: „Jer siromaha će uvek biti, taj problem se neće rešiti. Ionako je Isus lično izjavio: 'Jer siromahe imate svagda sa sobom.' (Marko 14,7). Zašto da pokušavamo da rešimo ovaj problem?“

Molim vas zapazite: Isus je u tekstu Marko 14,7. naveo reči iz 15. poglavlja 5. Mojsijeve. Kada se osvrnemo na 5. Mojsijevu, možemo bolje shvatiti kontekst Njegovog komentara u Marku 14,7. U 15. poglavlju 5. Mojsijeve dva važna teksta upućuju na siromašne. Jedan se nalazi u 11. stihu: „Jer neće biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i kažem: Otvaraj ruku svoju bratu svojem, nevoljniku i siromahu svojem u zemlji svojoj.“ Sedam stihova ranije, u 4. stihu, međutim, čitamo: „Da ne bi bilo siromaha među vama.“ Kako možemo uskladiti 4. i 11. stih, „da ne bi bilo siromaha“ sa „jer neće biti bez siromaha u zemlji“?

Siromašnih će i dalje biti zbog nepravde drugih ljudi. Međutim, Božja volja je da nema siromaha (5. Mojsijeva 15,4), jer je Bog obezbedio sredstva da se brine o gladnima i siromašnima. Nažalost, nepravda ljudskih bića je razlog što će uvek biti siromašnih (5. Mojsijeva 15,11). Postojanje siromaštva u svetu nije izgovor za nedelovanje, već nalog za velikodušnost.

Razgovarajte o sledećem navodu:

„Hristos je rekao da ćemo u svojoj sredini uvek imati siromahe. On svoje interese povezuje s interesima te svoje napaćene dece. Srce našeg Otkupitelja je puno saučešća prema svojoj najsiromašnjoj i najponiženijoj zemaljskoj deci. On nam kaže da su upravo oni Njegovi predstavnici na Zemlji. On ih je postavio među nama da bi u našim srcima probudio ljubav koju oseća prema napaćenima i poniženima.“ (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 491.492; str. 535. original)

PRIMENA U ŽIVOTU

U razredu razgovarajte o sledećem: dok čekate Drugi Hristov dolazak, preispitajte koliko ste vi i vaša crkva uspešni u ostvarivanju Hristovih metoda službe i učenja koja nam je ostavio kao primer prilikom prvog dolaska. Na primer:

1. Ocenite sebe od 1 do 4 u vezi sa svakim blaženstvom.
2. U svetlu teksta Matej 5,14, da li svetlost u vašem ličnom životu i životu vaše crkve sija poput sijalice od 10 ili 300 vati? Zašto?
3. Pročitajte sledeći navod o priči o bogatašu i Lazaru: „Bogataš *nije* pripadao ljudima predstavljenim nepravednim sudijom, koji otvoreno izražavaju svoje nepoštovanje i Boga i ljudi. On je sebe smatrao sinom Avramovim. Prema siromahu nije nasilno postupao, niti je tražio od njega da se udalji zato što bi mu i pogled na njega bio neugodan. Ukoliko je siromahu, jadnom pripadniku ljudskog roda, pružalo utehu da ga gleda dok on prolazi kroz svoja vrata, bogataš se nije protivio da ostane na tom mestu. Međutim, bio je sebično ravnodušan prema potrebama svog napaćenog brata.“ (Elen Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 175.176; str. 261. original) Ovaj navod mogao bi da se odnosi na vernike od ugleda. Govori o tome šta „bogataš“ *nije* činio. Šta vaša crkva može da učini za „Lazare“ u vašoj zajednici? Kako možete prevazići ravnodušnost?

Ako ste u mogućnosti, navedite na tabli neke od hitnih pitanja vezanih za „jedne od ove Moje najmanje braće“ u vašoj zajednici: na primer, ljude sa posebnim potrebama i trgovinom ljudima (izuzetno ozbiljan i rasprostranjen problem). Pošto je zapravo nemoguće da se vaša crkva bavi svakim pitanjem, izaberite jedno sa kojim ćete započeti i isplanirajte prvi korak.³⁵

³⁴ Bryan Patterson, “Being a Good Samaritan is More Than Just Showing Compassion,” *Herald Sun*, 25. avgust 2012.

³⁵ For additional ideas see the *Adventist Review*, August 2016, an issue that focuses on “The Least of These.”

---

9. biblijska doktrina

Služba u novozavetnoj crkvi

OPŠTI PREGLED

Isus započinje Veliki nalog (Matej 28,19.20) rečju „dakle“. Kad god naiđemo na ovu reč, treba da pogledamo šta joj prethodi da bismo razumeli izjavu koja sledi. U ovom slučaju, Veliki nalog je dat na osnovu Isusove izjave: „Dade Mi se svaka vlast na nebu i na Zemlji.“ (Matej 28,18)

Isusova zapovest u vezi sa stvaranjem učenika, krštavanjem, poučavanjem i nastavanjem u Njemu temelji se na Njegovoj vlasti. Previše često ovaj Veliki nalog jednostavno vidimo kao zapovest „idite“. Međutim, u pitanju je poziv da se oslonimo na Njegovu silu i vlast dok prikazujemo Njegov karakter i učenja drugima. Njegov poziv na službu obuhvata Njegovu saučešće prema siromašnima i bespomoćnima kao što je otkriveno u Jevanđeljima.

U lekciji za ovu sedmicu, osvrnućemo se na to kako je novozavetna crkva prihvatila Hristovo saučešće prema siromašnima. Videćemo kako je Rana crkva posle Pedesetnice organizovala službe u kojima je pokazala saučešće i kako su učenici i vođe sve veće Hrišćanske crkve takve službe postavili u središte svoje misije.

Ciljevi

- Istražite sa svojim razredom model uravnotežene i sveobuhvatne (holističke) službe prikazane u tekstu Dela 2,41-47.
- Istražite ulogu duhovnih darova datih da olakšaju crkvenu službu i poziv upućen svakom verniku da služi potrebama drugih ljudi.
- Kao razred procenite uspeh svoje crkve dok, uz pomoć Svetog Duha, nastojite da nastavite sveobuhvatnu službu novozavetne crkve.

KOMENTAR

Pismo

Zamolite članove razreda da pročitaju tekst Dela 2,41-47. Podsetite se pet elemenata službe koje pronalazimo u životu Rane crkve kao što je prikazano u ovom tekstu. Koliko ovih elemenata je deo službe vaše crkve?

- Bogoslužjenje (Dela 2,42.46.47)
- Zajedništvo (Dela 2,42)
- Služba u zajednici (Dela 2,45)

- Sabiranje (Dela 2,41.47)

- Učeništvo (Dela 2,42)

Pismo

Pročitajte tekst Dela 9,36-42. Dorka, ili Tavita, Hristova učenica, živela je u gradu Jopi, na obali Sredozemnog mora. Dorka je grčko ime i znači „srna“, dok je Tavita aramejski prevod tog imena. Srna je bila velikodušna osoba koja je pravila određene stvari, posebno odeću, nevoljnima u Jopi. Bila je voljena u tamošnjoj zajednici. Kada se razbolela i umrla, vernici koji su je poznavali odmah su pozvali Petra.

Kada je Petar stigao u dom u kome je Srnino telo ležalo, bilo je mnogo uplakanih udovica. Sve su pokazale Petru odeću koju im je Srna sašila. Zamolivši ih da izađu iz sobe, Petar se pomolio i rekao ženi koja je preminula: „Tavita, ustani.“ (Dela 9,40) I ona je ustala iz mrtvih. Kao rezultat, mnogi ljudi u Jopi poverovali su u Gospoda.

Srna nije bila vraćena iz mrtvih samo radi nje same. Petar je jednim delom vratio Srnu u život zbog udovica i drugih ljudi u Jopi kojima je bila potrebna pomoć koju je mogla da im pruži. Ona je lep primer kako treba da služimo ljudima oko sebe kojima je potrebna pomoć. Da li je Tavitin duh podignut u život u vašoj crkvi? Kakvu službu vaša crkva obavlja koja će u velikoj meri nedostajati zajednici ukoliko se iznenada prekine?

Ilustracija

Odlike Rane crkve, kao što su prikazane u tekstu Dela 2,41-47. i Srninom životu, i danas postoje. Sledi primer: u poslednjih 18 godina grupa saosećajnih vernika okrenutih zajednici, pripadnika Hrišćanske adventističke crkve u Spenservilu, u državi Merilend, uključeni su u službu koju nazivaju „Keep in Stitches“. Sastaju se ujutru jednom sedmično da proučavaju i da se mole, neguju zajedništvo i rade zajedno kako bi ispunili potrebe zajednice koja ih okružuje. U podne „lome hleb“ ručajući zajedno. Susreli su se sa vođama u svom susedstvu i shvatili da ima mnogo potreba. Ova grupa ispunila je izrečene potrebe šijući ćebad za decu majki koje su živele u prihvatilištima; izrađujući jastučnice; sastavljajući komplete za ličnu negu za beskućnike; i odgovarajući na zahteve misionarskih projekata iz inostranstva na taj način što su šili jorgane, ćebad, kape i odeću. Šta je vaša crkva učinila da utvrdi potrebe vaše zajednice? Šta bi bilo potrebno učiniti kada se otkriju kakve potrebe su u pitanju?

Pismo

Pročitajte sledeća tri biblijska teksta o duhovnim darovima u Ranoj crkvi: Rimljanima 12,4-6; 1. Korinćanima 12,4.5; 1. Petrova 4,10.

Zapazite da ovi duhovni darovi nisu samo talenti dati ljudima da čine što žele. Ovi darovi dati su Crkvi da ispuni potrebe službe. Apostol Pavle navodi upečatljivu listu duhovnih darova koje je Bog podario svojoj Crkvi preko vernika. Podsetite se u razredu ovih listi: Rimljanima 12,6-8; 1. Korinćanima 12,7-11.27-31; Efescima 4,11-13. Sastavite listu duhovnih darova koje vaš razred smatra da ima. Zamolite ih da kažu kako koriste svoje duhovne darove za službu unutar i izvan svoje crkve.

Ilustracija

Razmotrite sledeće: „Novozavetne crkve bile su zajednice ljudi koje služe, oruđa koja služe u društvu. Nikakve razlike u položaju ili statusu nisu delile Božji narod. Crkvene vođe prvenstveno su bile odgovorne za pripremanje vernika za produktivnu službu i svedočenje ljudima. Crkva nije smatrana muzičkim društvom koje je unajmilo izvođače, i sedi i uživa u izvođenju. Crkva je bila orkestar u kome je svakom verniku dodeljen određeni deo kompozicije.“³⁶

Razgovarajte o implikacijama prethodnog navoda. Postavite članovima razreda pitanje: Kako je svako od vas pozvan da služi drugima u Isusovo ime? Ohrabrite članove razreda da razgovaraju o ideji „svaki vernik, misionar“.

Ilustracija

U novozavetnoj crkvi, a i danas, dinamičnu hrišćansku zajednicu činili su vernici koji služe drugima i uključeni su u sveobuhvatnu, holističku službu. Holističke zajednice mogu biti različite, ali imaju određene zajedničke osobine: 1) holističko shvatanje crkvene misije; 2) duhovnost u čijem je središtu Hristos; 3) zdrava pokretačka sila zajednice i 4) vršenje holističke službe.

Slede aktivnosti u koje je uključena holistička crkva:

Težeći holističkom razumevanju crkvene misije, holistička crkva:

- Podstiče ideju dobro uravnotežene službe koja obuhvata učenje, evangelizam i društveni rad.
- Podržava dobročinstvo, samilost, razvoj zajednice i zastupanje pravde. Gde god ljudi pate, Crkvi se pruža prilika da svetli kao Hristovo telo.
- Smatra da se služba u osnovi temelji na odnosima, teži da razvije dugoročne odnose sa onima koji primaju pomoć i nastoji da im poželi dobrodošlicu u crkvenu zajednicu.
- Smatra da misija ima i lokalni i globalni karakter.

Težeći posvećenju i bogosluženju u čijem je središtu Hristos, holistička crkva:

- Usmerava život crkvene zajednice ka važnom bogosluženju, naglašavajući duboku zahvalnost za spasenje koje primamo blagodaću kroz veru u Hrista.
- Oslanja se na silu Božjeg Duha u plodonosnoj službi.
- Vođena je nadahnutom Božjom rečju, poučava doktrine koje su čvrsto utemeljene na principu *Sola scriptura* – Biblija i samo Biblija – kao apsolutno moralno načelo u određivanju šta je ispravno, a šta pogrešno.
- Podstiče pobožan život u službi Bogu, molitvu i proučavanje radi rasta i učenja.

- Širi Božju samopožrtvovanu ljubav prema izgubljenima, usamljenima i slabima, i neguje posvećenost prema misionom radu kao prirodnom izdanku obožavanja Boga.

Težeci zdravoj pokretačkoj sili zajednice, holistička crkva:

- Shvata da odnosi unutar crkve treba da budu zdravi i ispunjeni ljubavlju. Niko ne želi da dođe u crkvu u kojoj može da se oseti napetost među porodicama koje se ne slažu.

- Moli se i podržava pastore i vođe, gaji empatiju zbog tereta koji je Gospod stavio na njihova pleća, i ne zaboravlja da bude strpljiva i spremna da prašta ukoliko pogreše.

Težeci vršenju holističke službe, holistička crkva:

- Poziva, obučava, osposobljava i organizuje vernike za službu, izgrađujući široku lepezu duhovnih darova.

- Podržava službu radeći skladno sa drugima na organizovan način, ne smatrajući sebe osobenom, sveznajućom ili mučenicom koja nije odgovorna za druge i ne zavisi od braće i sestara.

- Ne zaboravlja da je služba usredsređena na dve pojedinosti: na ljude unutar i izvan crkve. Jednostrano usredsređivanje može da naruši drugu stranu.

Kao razred procenite svoju crkvu u odnosu na prethodno navedene kategorije.

Molite se zajedno da holistički pristup službi novozavetne crkve postane stvarnost u vašoj crkvi.

PRIMENA U ŽIVOTU

Služba u Novom zavetu predstavlja služenje Bogu i zajednici u Njegovo ime. Isus je dao obrazac hrišćanske službe. On nije došao da Mu služe, nego da služi (videti: Matej 20,28; Jovan 13,1-17).

Pitajte razred šta očekuju da crkva učini za njih.

Stavite izazov pred njih da shvate da uspeh crkvene službe zavisi više od toga šta svaki vernik doprinosi službi nego od toga šta vernici očekuju da prime.

Navedite službe koje vaša crkvena zajednica vrši unutar crkve i u susedstvu.

Pozovite članove razreda da prepoznaju u koje od navedenih službi i aktivnosti su uključeni, i napišite njihova imena na listi ispod određene službe.

Zahvalite se onima koji su uključeni u rad i stavite izazov pred ostale da služe u ovim oblastima.

Služba sigurno treba da stavi naglasak na širenje Jevanđelje Isusa Hrista drugima da bi Ga upoznali i prihvatili kao ličnog Spasitelja i Gospoda u svom životu. Treba da ih nadahne da idu dalje, da još više streme da upoznaju Hrista kao suštinu svog postojanja i životne službe. Hrišćani, pored toga, pozvani su da u Hristovo ime služe ispunjavajući potrebe ljudi sa ljubavlju i poniznošću. Naizmenično čitajte sledeće tekstove: Matej 20,26; Jovan 2,5.9; Dela 6,1-3; Rimljanima 1,1; Galatima 1,10; Kološanima 4,12. Ako biste pregledali zapisnik vašeg crkvenog odbora, u kojoj meri bi se donesene odluke odnosile na neposrednu službu u zajednici u kojoj se crkva nalazi? Kako se vaši odbori mogu u većoj meri okrenuti misonskom radu?

³⁶ Rex Edwards, *A New Frontier: Every Believer a Minister* (Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, 1979). str. 6, 7.

---

10. biblijska doktrina

Živeti u skladu sa Jevanđeljem

OPŠTI PREGLED

Bog je proaktivan u svojoj želji da ljude privuče k Sebi. On nastoji da stvori učenike koji će postati kanali službe i tako prikazati Njegovu blagodat svetu. Ova namera jasno je izrečena u tekstu Titu 2,11-14: „Jer se pokazala blagodat Božija koja spasava sve ljude, učeći nas da se odrečemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, čekajući blaženu nadu i javljanje slave velikoga Boga i Spasa našega Isusa Hrista, koji je dao Sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti Sebi narod izabrani koji čezne za dobrijem djelima.“

U ovoj lekciji razmišljaćemo o Božjoj ljubavi na kojoj počiva celokupan plan otkupljenja. Osetićemo Isusovo saučešće prema slomljenom ljudskom rodu. Svako od nas je deo tog slomljenog sveta. Mi shvatamo da ćemo iskusiti Božju blagodat kada priznamo da smo slomljeni i kada se kajemo. Tada će se promeniti način našeg života. Odgovarajući na Božju blagodat prema nama, bićemo motivisani i osnaženi, osposobljeni od strane Boga da pokažemo, bez osude, Njegovu samopožrtvovanu ljubav i blagodat drugim slabim ljudima. Ova ljubav biće ispoljena kada večno Jevanđelje živimo rečju i delom u međusobnim odnosima sa svim ljudima, bez obzira na nacionalnost, rasu ili poreklo.

Cilj

Proučite u svom razredu dublje shvatanje ovih poznatih, snažnih istina koje menjaju život.

KOMENTAR

Pismo

Donesite u razred sliku ili model ljudskog tela. Postavite pitanje: Šta znači biti čovek?

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 1,26. Podsetite se šta znači biti stvoren po Božjem obličju (videti 1. lekciju).

„Kada je Adam izašao iz Stvoriteljevih ruku, po svojoj fizičkoj, mentalnoj i duhovnoj prirodi bio je sličan svome Tvorcu.“ (Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 14; str. 15. original) Božje obličje u čoveku narušeno je grehom. Prema tome, cilj otkupljenja je obnavljanje Božjeg obličja u čoveku.

Otkako se greh pojavio, pa sve do sada, Božji narod se poziva da pažljivo otkrije Hrista i Jevanđelje, saradujući sa Njim u obnavljanju ljudskog roda u fizičkom, mentalnom i duhovnom smislu. Kako je ova saradnja između Boga i čoveka u obnavljanju ispoljena u Hrišćanskoj adventističkoj crkvi? Sledi jedan primer: Crkva vodi skoro 500 bolnica, sanatorijuma, klinika i domova zdravlja, ne uključujući staračke domove, sirotišta itd. Preko 8539 adventističkih škola, od osnovne škole do univerziteta, utiče na zajednice širom sveta.³⁷ Pored toga, crkve takođe doprinose obnovljenju celokupnog bića. Međutim, „Crkva je često širila nebiblijske ideje povezujući fizičko obnavljanje ljudi samo sa zdravstvenim pozivom,

mentalno sa obrazovnim radnicima, dok se od pastora i evanđeoskih radnika očekivalo da se bave obnovljenjem duhovne strane. Ovo je veoma prikladna podela, ali nebiblijska, jer se osoba ne može podeliti na tri dela. Osoba je celovito ljudsko biće.“³⁸

Ako naše crkve u potpunosti ne objavljuju „Jevanđelje Hristovo“ (Rimljanima 15,19) na holistički način – osvrćući se na fizičku, mentalnu i duhovnu (uključujući i društvenu) dimenziju ljudskog roda – naše predstavljanje Jevanđelja biće nepotpuno. Naša misija ne odnosi se samo na spasavanje duša objavljanjem Jevanđelja, već i na služenje ljudima na sveobuhvatan, holistički način.

Nacrtajte tri kolone na tabli, ako ste u mogućnosti, i zapišite sledeće: fizička, mentalna, duhovna dimenzija. Zamolite razred da razmisli o tome kako vaša crkva služi lokalnoj zajednici u svakoj od ove tri oblasti. Nabrojte ideje i zabeležite ih u odgovarajuću kolonu. Razgovarajte o tome u kojoj oblasti crkva može da poboljša svoj rad.

Ilustracija

Grafit u njujorškom metrou glasi: „Bog je živ – samo ne želi da se meša.“³⁹ Ponekad, usred bolnih iskustava, možemo se naći u iskušenju da se zapitamo da li je Bog zainteresovan za naš očaj i bol. Postavite pitanje u razredu: Pošto Bog zaista želi da se uključi u život svakog od nas pojedinačno, i pošto podjednako voli svaku osobu na svetu (Jovan 3,16), na koje načine zapažate da vas voli i da se brine o vašim potrebama? Kako vas koristi kao kanal da pokaže svoju ljubav i brigu prema drugima?

Razmislite o ovom savetu upućenom Božjem narodu da se uključi u rad: „Ako ne postoji stvarno samopožrtvovanje za dobro drugih u porodičnom krugu, u susedstvu, u crkvi i gde god se nalazimo, tada bez obzira na to šta kažemo za sebe, nismo hrišćani.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 432; str. 504. original)

Pismo

Isusovi učenici verovali su da će Isus, kao Mesija, osloboditi Izrailj od rimskog ugnjetavanja i doneti sud i osudu njihovim neprijateljima. Međutim, u tekstu Jovan 3,16. Isus obara ovo pogrešno shvatanje. On otkriva Božju ljubav prema ovom palom svetu. Bog je dao svog jedinog Sina da niko ko poveruje (ima veru) u Njega ne pogine, nego da nasledi večnost. Zatim, Isus u 17. stihu jasno kaže da cilj Njegovog prvog dolaska nije da sudi, već da spase. Isus je morao da dođe kao Otkupitelj pre nego što bude mogao da dođe kao Sudija.

Svojim životom, smrću i vaskrsenjem, Isus je platio kaznu za naše grehe kako bi celo čovečanstvo moglo da bira između smrti i večnog života. S obzirom na tu odluku, ceo ljudski rod će se suočiti sa Isusom prilikom Njegovog drugog dolaska. Pročitajte: 2. Solunjanima 1,6-8.

Kako ostvarivanje Hristove misije koju je vršio prilikom prvog dolaska pomaže da se svet pripremi za Njegov drugi dolazak? Kako mi rečima i delima možemo objavljevati, na uravnotežen način, istine povezane i sa prvim i sa drugim Hristovim dolaskom?

Pismo

U tekstu Efescima 2,1-11. Božjem narodu je rečeno da su bili mrtvi u prestupima i gresima, ali da ih je Bog, zahvaljujući velikoj ljubavi i blagodati, oživeo s Hristom i pomirio sa Sobom. (Videti, takođe: 2. Korinćanima 5,17,18)

Zapazite istu poruku u tekstu Jezekilj 37,1-10. Bog poziva suve kosti svog palog naroda da obrati pažnju na činjenicu da će ih oživeti. U 6. stihu vidimo da Bog odlučuje da izvrši ovo delo tako što će staviti žile, meso i kožu na kosti i metnuti duh u njih da ih oživi. Kakve duhovne pouke u vezi sa probuđenjem možete izvući iz ovog procesa oživljavanja?

Božja blagodat, koja donosi novi život slomljenom narodu, daje se iz dva razloga, kao što je opisano u tekstovima Efescima 2,7. i Efescima 2,10.

Samo oživljavanje i spasenje nije dovoljno. Spaseni smo „da činimo dobra dela“. Iako se ne spasavamo tim dobrim delima (Efescima 2,9), spaseni smo za dobra dela (Efescima 2,10). Ne treba odbaciti činjenje dobrih dela da bismo izbegli rizik od legalizma. Tačnije, duboko razumevanje blagodati podstiče nas na dobra dela u saradnji sa Bogom. Sve što činimo mora se posmatrati kroz Hristov krst. Mi ne radimo da bismo zaradili spasenje, već zato što smo spaseni.

Za razgovor:

Kako vaše spasenje menja vašu zajednicu?

Ilustracija

Jevanđelje nije samo „večno Jevanđelje“ (Otkrivenje 14,6) za sva vremena: ono je „sveobuhvatno“ Jevanđelje za čitavo čovečanstvo (Jovan 3,16). Svi oni koji prihvataju Isusa su spaseni (videti, takođe: Jovan 1,12), a Bog i dalje voli sve one koji Ga ne prihvataju. Postavite pitanje u razredu: Koje još stihove u kojima se javlje reč „sve“ možete pronaći?

Setite se pesme uz koju su mnogi od nas odrasli u Subotnoj školi: „Znam da Isus voli me.“ U svetlu našeg šireg razumevanja Jevanđelja, možda stih treba da glasi: „Znam da Isus voli ih.“ Kada vidimo da se Božja ljubav izliva na druge, čak i one koje smatramo da je teško voleti, stičemo širi uvid u veličinu Božje ljubavi. Ljubav koju Isus ima prema celom čovečanstvu poziva nas da ispravimo stihove na sledeći način: „Znam da Isus voli nas.“

Pismo

Pročitajte u razredu Pavlove reči o pomirenju iz 2. Korinćanima 5,14-21.

„Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: Ako Jedan za sve umrije, to, dakle, svi umriješe. Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego Onome koji za njih umrije i vaskrse. Zato i mi otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali Ga sad više ne poznajemo. Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: Staro prođe, gle, sve novo postade. Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja. Jer je Bog u Hristu pomirio svijet sa Sobom ne primivši im grijeha njihovijeh, i metnuvši u nas riječ pomirenja. Tako smo mi poslani umjesto Hrista, kao da Bog

govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom. Jer Onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u Njemu.“

Jevanđelje deluje tako što ruši zidove društvenih razlika. Takođe, ono gradi pomirenje, ne samo između Boga i ljudi, već i u međuljudskim odnosima. Kako se ovo učenje odnosi na nas? Šta Pavle misli kada kaže da „oni koji žive ne žive više sebi“? Šta znači biti Hristov „poslanik“? Zašto prvo moramo postati nova stvar?

Za primenu u životu

Sveobuhvatna biblijska pravda je centralna u Jevanđelju i njegovom objavljivanju. Širenje Jevanđelja može se vršiti sprovodeći ga u delo i ostvarujući njegove ciljeve, isto tako iskreno kao što se čini objavljivanjem. Ovaj cilj može se najuspešnije postići Hristovom holističkom metodom službe, koja donosi „pravi uspeh“.⁴⁰ Bez obzira koji korak preduzimamo kad je Hristova metoda u pitanju, možemo ga smatrati „uspešnim“. Biti karika u lancu isto je tako važno kao i biti poslednja karika.

Za razgovor:

Dok nastojimo da pomognemo drugima, zašto je važno da im pružimo priliku da slede Isusa? Ili je društvena služba dovoljna? Zašto jeste ili zašto nije? Dok razmišljate o odgovorima, razmotrite sledeću misao: Kada ljudi prihvate Isusa, On će im podariti silu da učine i održe pozitivne promene u svom životu. U stvari, Jevanđelje budi snažan podsticaj unutar obraćenog srca prema društvenoj reformi. Međutim, taj podsticaj mora da potiče od autentičnog odnosa sa Isusom Hristom, odnosa u kome Njegova ljubav nastava u nama i mi u Njemu. Sjedinjeni na ovaj način, kao što je loza povezana sa čokotom (Jovan 15,5-7), naši napori da poboljšamo živote drugih i da ih povedemo Isusu doneće mnogo roda. „Najsnažniji dokaz u korist Jevanđelja je hrišćanin koji voli i koji zaslužuje da bude voljen.“ (Elen Vajt, *Saveti za rad u Subotnoj školi*, str. 75; str. 100. original)

Zamolite članove razreda da podele iskustva kada su ljude kojima su pomagali neposredno upoznali sa Isusom. Kako treba da se ophodimo prema ljudima koji još nisu prihvatili Isusa? Zašto je važno da u svakom slučaju služimo ljudima zato što im je potrebna pomoć?

³⁷ Statistika preuzeta iz Svetske statistike Odeljenja za obrazovanje pri Generalnoj konferenciji, decembar 2017.

³⁸ Rudi Maier, *Working With the Poor: Selected Passages from Ellen G. White on Social Responsibility*, (Berrien Springs, Michigan: Department of World Mission, Andrews University, 2007, str. 2.

³⁹ <https://soundfaith.com/sermons/113763-john-2019-31-scars-that-heal-jubilee>.

⁴⁰ Videti: Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 77; str. 143. original

---

11. biblijska doktrina

Živeti prema adventnoj nadi

OPŠTI PREGLED

Razmatrajući izuzetan rast hrišćanstva u prva tri veka, historičar Rodni Stark zaključuje: „Sila hrišćanstva ne počiva na obećanju o nagradi koja čeka ljude na drugom svetu zbog patnji koje su doživeli u ovom životu, kao što se često govorilo. Ne, ključna promena koja se dogodila u trećem veku bila je brzo širenje svesti o veri koja pruža snažan lek za životne nevolje ovde i sada. Istinski revolucionarni aspekt hrišćanstva leži u moralnom imperativu kao što je: 'Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe'; 'Kako hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima onako.'; 'Mnogo je blaženije davati negoli uzimati.'; 'Kad učiniste jednome od ove Moje najmanje braće, Meni učiniste.'“⁴¹

Dok proučavamo lekciju za ovu sedmicu, „Živeti prema adventnoj nadi“, pred nas se stavlja izazov da svakoga dana živimo sa žarkom nadom da će Božje carstvo doći, dok primenjujemo vrednosti carstva u svom životu i životima onih kojima služimo. Mi saosećamo sa vapajem proroka za brzim Hristovim povratkom i Njegovim carstvom. Dok čekamo carstvo slave, podsećamo se prilika za službu koju upravo sada možemo da obavljamo, dok dozvoljavamo Hristu da živi u nama.

Ciljevi

- Zamolite učenike da razmotre sledeća pitanja i da razgovaraju o njima: Šta motiviše vas i vašu crkvu u ovom nepravednom svetu dok čekate Drugi Hristov dolazak?
- Kako koristite vreme dok se Hristov dolazak bliži iz dana u dan?

KOMENTAR

Pismo

Pročitajte zajedno u razredu tekst Titu 2,11-14. Ovaj tekst ističe dva carstva: carstvo blagodati i carstvo slave. Prvo zamolite razred da učini sledeće:

1. Objasnite šta podrazumevamo pod rečju „carstvo“.

Odgovor: Država ili teritorija koja ima cara na čelu; koja ima presto, građane, zakone, itd.

2. Šta je Božje ili nebesko carstvo?

Odgovor: To je oblast nad kojom se prostire Božja ili Hristova vlast, bilo na Nebu ili na Zemlji, kao što je prikazano rečima: „Da dođe Carstvo Tvoje; da bude volja Tvoja i na Zemlji kao i na Nebu.“ (Matej 6,10) To je, takođe, milostiva vladavina Hrista Cara u vašem srcu/životu.

3. Šta je carstvo blagodati?

Odgovor: Carstvo blagodat je faza Božje vladavine u kojoj nas Njegova naklonost ukazana nama (Njegova blagodat) osposobljava da postanemo Njegova deca i građani carstva. Naš pristup ovom carstvu se ostvaruje verom u Isusa kao Spasitelja, Gospoda i Cara. Carstvo blagodat postojalo je i „pre postanja sveta“ (1. Petrova 1,20). Ovo carstvo postoji i sada i vodi u carstvo slave.

4. Šta je carstvo slave?

Odgovor: „A kad dođe Sin Čovječij u slavi svojoj... onda će sjesti na prijestolu slave svoje.“ (Matej 25,31) Carstvo slave predstavlja Isusov drugi dolazak i konačni sud – „ne još“.

5. Pročitajte tekstove Matej 3,1-12. i Matej 11,2-6. Šta je Jovan Krstitelj očekivao u toku Isusovog prvog dolaska? Zašto je bio zbunjen Isusovim pristupom i misijom?

Odgovor: „Kao i Spasiteljevi učenici, Jovan Krstitelj nije shvatio prirodu Hristovog carstva. Očekivao je da će Isus zauzeti Davidov presto, i kako je vreme prolazilo, a Spasitelj nije zahtevao nikakvu carsku vlast, Jovan je postao zbunjen i uznemiren... Kao i prorok Ilija, u čijem duhu i sili je došao Izrailju, očekivao je da se Gospod otkrije kao Bog koji odgovara vatrom... I sada je iz svoje tamnice očekivao da Lav iz Judinog plemena zbaci ohole ugnjetače, oslobodi siromašne i njega koji je vapijao. Isus se izgleda zadovoljavao okupljanjem učenika, lečenjem i poučavanjem naroda. Jeo je za stolovima carinika, dok je svakim danom rimski jaram sve teže pritiskao Izrailja, car Irod i njegova zla ljubavnica sprovodili svoju volju, a vika siromašnih i ojađenih uzdizala se do neba.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 172; str. 215. original) Jovan je zbog toga bio zbunjen.

6. Kakvo carstvo je Isus došao da ostvari u toku svog prvog dolaska?

Odgovor: Carstvo blagodat, koje je obuhvatalo sveobuhvatno, holističko obnavljanje čovečanstva. Sud je vezan za Njegov drugi dolazak – početak Njegovog carstva slave. Pročitajte i razgovarajte o nekim primerima carstva blagodat: Marko 5,21-42; Luka 19,1-10; itd. Takođe, za dalje proučavanje videti: Elen Vajt, *Velika borba*, str. 310-312; str. 346-348. original.

7. Hristova crkva mora da neguje Nebo na Zemlji. Zašto Crkva to mora sada da čini dok čekamo Njegov dolazak?

Odgovor: Isus je u svojoj molitvi rekao: „Da dođe Carstvo Tvoje; da bude volja Tvoja i na Zemlji kao i na Nebu.“ (Matej 6,10) Pročitajte ponovo tekst Matej 25,31-46.

8. Kako društveni rad predstavlja „živo svedočanstvo o Gospodu koji će uskoro doći“?

Odgovor: Kada se zauzimamo za pravdu, saučešće i izlečenje, prikazujemo vrednosti Božjeg skorog carstva.⁴²

Ilustracija

Ilustracija dva carstva:

1. Patricija iz Južne Afrike prikazuje vrednosti carstva slave koje će doći, i carstva blagodati koje sada vlada, dok se s ljubavlju stara o skoro dvadesetoro dece obolele od HIV-a ili čiji su roditelji umrli od ove bolesti. Ona to čini u svom domu. Kada je upitaju zašto to čini, ona odgovara: „Želim da već sada delimično osete Drugi dolazak.“ (Kako ovaj primer carstva blagodati na lep način pokazuje kakvo će biti carstvo slave?)

2. Sledeća tvrdnja bila je postavljena kao reklama na kombiju firme koja nudi vodoinstalaterske usluge u Južnoj Africi: „Ne postoji mesto previše duboko, previše mračno, previše prljavo, koje ne možemo da sredimo.“⁴³ (Kako ovaj slogan vešto izražava prilike i rad carstva blagodati?)

Ilustracija

Pojedini ljudi smatraju da je svako zanimanje za ekologiju i staranje o društvenim potrebama gubljenje vremena, jer će svet svakako biti uništen na kraju.

Pojedini hrišćani danas smatraju ovaj svet brodom koji tone. Ne samo da ne vide kakva je korist da određuju kurs broda koji je u tako lošem stanju, već ne vide ni smisao u izbacivanju vode i zatvaranju rupa da bi brod mogao da plovi. Umesto toga, oni provode svoje vreme na splavovima za spasavanje, na sigurnoj udaljenosti, upozoravajući putnike na brodu da će brod uskoro potonuti. Ovi zloslutnici smatraju svaki pokušaj popravljanja broda (poboljšanje društvenih uslova u svetu) besmislenim, jer će Hristos uništiti sadašnji poredak u svetu prilikom svog Drugog dolaska.

Objasnite „posvećeni eskapizam“ prikazan u prethodnom tekstu. Da li je takvo filozofsko gledište biblijski opravdano? Zašto jeste ili zašto nije?

Pismo

Maja Arnold napisala je članak u časopisu *The Michigan Quarterly Review* (50, br. 1, zima 2011) pod naslovom „Duguješ mi“. U njemu se opisuje potpuno besmislena i nepravedna patnja nevine dece koja umiru u Onkološkom centru Anderson u Teksasu. Arnoldova piše: „Ja sam, kao i svi drugi, pokušavala da nađem smisao onoga što je besmisleno.“⁴⁴

Razgovarajte o značenju izjave Kliforda Goldštajna u vezi sa tragedijama u svetu – besmislu zla: „Ma koliko loše bile ove tragedije, bilo bi gore da imaju smisla.“ Postavite pitanje u razredu: Zašto je tako?

Pročitajte navod iz knjige *Velika borba* i razgovarajte o njemu: „Nijedno objašnjenje o poreklu greha ne može da posluži i kao razlog njegovog postojanja... Greh je uljez, njegovu prisutnost nije moguće opravdati nikakvim razlogom. On je tajanstven, neobjašnjiv; opravdati ga značilo bi braniti ga. Kada bi neki izgovor za njegovo postojanje mogao da bude pronađen, greh bi prestao da bude greh.“ (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 440.441; str. 492.493. original)

Pročitajte i razmotrite sledeće tekstove: 1. Korinćanima 4,5; 2. Solunjanima 1,5-10; Otkrivenje 21,4; i druge tekstove kojih razred može da se seti, a koji ukazuju da će Bog, u određeno vreme, sigurno doneti pravdu i okončati greh.

Trenutno je ovaj grešni svet pun ugnjetavanja, patnje i tuge. Dok čekamo određeno vreme Isusovog drugog dolaska, nastavimo raskopavanje sotoninog delovanja, kao što je Isus činio (1. Jovanova 3,8). Njegovo telo, Crkva, poslata je u svet da „javljam dobre glase krotkima, posla Me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica... Ponoviće gradove puste... A vi ćete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega.“ (Isaija 61,1-4.6)

PRIMENA U ŽIVOTU

Biti adventistički hrišćanin koji svakodnevno živi u svetlosti adventne nade znači izbegavati dve krajnosti: 1) preveliko uzbuđenje zbog očekivanja Hristovog drugog dolaska usled kog se otpisuje sadašnji svet kao propali i protivi se ulaganju bilo kakvih napora u činjenju dobra društvu u kome živimo; i 2) ravnodušnost prema Hristovom dolasku pri čemu sadašnji svet postaje glavni predmet pažnje našeg života i rada. Za ravnodušne sadašnji svet nije čekaonica u kojoj čekaju svet koji će nastupiti, već dnevna soba u kojoj su se udobno smestili i opustili.

Zamolite učenike u razredu da razmotre sledeće:

1. U kojoj „sobi“ se vi nalazite? Kako vaša crkva, dok aktivno čekate „carstvo slave“ u „čekaonici“, napreduje u stvaranju „carstva blagodati“ (unutar ili izvan crkve), koje ukazuje na „carstvo slave“?
2. U „carstvu slave“ nalaziće se „drvo života“ čije će se lišće koristiti za „isceljivanje narodima“ (Otkrivenje 22,2; takođe, Jezekilj 47,12). Zašto će narodi morati da budu isceljivani ako je greh uništen? Kao što isceljujuća reka vrši uticaj u tekstu Jezekilj 47,9, tako voda života donosi isceljenje kuda god ide – čak i na Nebu! Podstaknite članove razreda da podele iskustva o tome na koji način vaša crkva ili druge crkve u svojoj sredini i izvan nje predstavljaju „mesto zdravlja“.

⁴¹ Rodney Stark, *Cities of God: The Real Story of How Christianity Became an Urban Movement and Conquered Rome* (New York, NY: HarperCollins, 2006), str. 30.

⁴² General Conference Sabbath School & Personal Ministries Department, *Keys to Adventist Community Services* (2008), str. 6.

⁴³ <http://www.centerchristianchurch.org/single-post/2017/09/27/No-Life-is-Too-Messy-for-Jesus-to-Handle>.

⁴⁴ Quoted by Clifford Goldstein in “It Makes No Sense” (*Adventist Review*, April 18, 2013), str. 16.

⁴⁵ Ibid.

---

12. biblijska doktrina

Ljubiti milost

OPŠTI PREGLED

Milost ne izvire iz nas – mi odražavamo Božju milost. Milost je deo Božjeg odgovora na ljudsku slabost. Takođe, Bog pokazuje milost kroz svoje sluge. Jevrejska reč za „milost“ je *hesed*, što znači „odana ljubav“ ili „dobrota ispunjena ljubavlju“. Grčka reč glasi *eleos*, što znači gajiti duboko zanimanje za dobro drugih. To je Božja osobina koju zapažamo i u Starom i u Novom zavetu. Značajno je to što, u uputstvima datim za izgradnju starozavetnog Svetilišta u 25. poglavlju 2. Mojsijeve, Bog kaže Mojsiju da napravi „presto milosti“ od čistoga zlata kao poklopac kovčega zaveta u Svetinji nad svetinjama (2. Mojsijeva 25,17-21), iako „presto milosti“ nije ista reč kao i *hesed*.

U ovoj lekciji na osnovu Biblije steći ćemo sigurnost da oni koji služe Bogu mogu biti oslobođeni briga dok se usredsređuju na prioritete carstva. Istražićemo stavove i strategije koje pomažu milosrdnima i velikodušnima da se uspešno izbore sa izazovima i prilikama u službi. Zapazićemo poziv i ulogu milosrdnih ljudi u ostvarivanju pomirenja i izgradnji mira, kao i zastupanju onih čiji se glas ne čuje. Ukoliko imate Pravilnik Hrišćanske adventističke crkve, osvrnite se na crkveni savet u vezi sa mirnim održavanjem čvrstog stajališta kad je u pitanju pravda i pravo u građanskim pitanjima.⁴⁶

Istražite u razredu napredak crkve u tome kako odgovara na molbe za milost. Pokušajte da procenite koliko uspešno vaša crkva ljubi milost i koliko uspešno je pokazuje.

KOMENTAR

Pismo

Naša služba svetu ne treba da bude ispoljena samo u oblasti doktrina i ideja. Mora biti pokazana u delima milosrđa, poštenja, saučešća i pravde. „Stvarni rad imaće mnogo više uticaja od držanja propovedi. Mi moramo davati hranu gladnima, odevati neodevene, pružati zaklon beskućnicima. Pozvani smo da činimo i više od toga. Potrebe duše može da zadovolji jedino Hristova ljubav.“ (Elen Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 294; str. 417. original)

Isusova ljubav i ukazivanje prednosti pokazivanju milosti jasno je prikazana u Njegovim pričama i isceljenjima, i fizičkim i duhovnim. Na primer, u priči o ovcama i kozama koja govori o poslednjem vremenu (Matej 25,31-40), Isus povezuje spasenje sa milostivom etikom. Ova povezanost ponovo dolazi u prvi plan u priči o Zakhejevom duhovnom isceljenju. Hristova milost i blagodat osvojile su Zakhejevo srce. Zakhej je odgovorio obećavajući da će biti milostiv, dajući polovinu svojih dobara siromašnima i četvorostruko vraćajući onima koje je prevario. Isus mu je tada rekao: „Danas dođe spasenije kući ovoj.“ (Luka 19,9) Da ponovimo još jednom, Isus povezuje spasenje sa milostivom društvenom etikom – prioritetom carstva.

Činilo se da je Isus u svojoj službi više vremena posvećivao isceljenjima nego poučavanju. Redovno je pokazivao milost lečeći opsednute demonima, obogaljene, slepe, gluve i ranjene u duhu. „Sklonost religija svih vremena bila je da više brinu o religiji nego o ljudima; Hristos je više brinuo o ljudima nego o religiji – Njegovo staranje za ljudski rod bio je glavni izraz Njegove religije.“⁴⁷

Podstaknite članove razreda na razgovor o implikacijama prethodnog navoda. Zamolite ih da naglas pročitaju tekst Jakov 1,26.27. i Jakov 2,15-18. kao uvod u razgovor.

Ilustracija

Činiti pravdu i ljubiti milost (Mihej 6,8) može izgledati kao nemoguć zadatak u svetlu velikih i strašnih problema u društvu.

Za razgovor:

Kako se vaša crkva može izboriti sa umorom u pokazivanju saosećanja, odupirući se iskušenju da ništa ne čine jer ne mogu da učine sve?

Jedna priča govori o dečaku koji je šetajući plažom naišao na stotine morskih zvezda izbačenih na obalu. Dečak je počeo da ih vraća u okean. Neko ga je ugledao i rekao da ne može pomoći svim tim zvezdama. Dok je bacao još jednu morską zvezdu u vodu, odgovorio je da ono malo što može da učini, pomoći će toj jednoj zvezdi.

Iako ćete biti umorni i nadvladani pokušavajući da pružite pomoć svakoj nevoljnoj osobi u svakoj situaciji sa kojom se suočite, počnite odnekud. Možete izvršiti uticaj na one kojima pomažete.

Pismo

Pokazivanje milosrđa zahteva edukaciju jer su mnoge situacije složene i konfuzne. U određenom trenutku, milost će se sukobiti sa protivničkom silom: nepravdom. Dela milosrđa nasuprot ovoj snažnoj sili, mogu se činiti u velikoj meri neadekvatnima. Čemu koristite tanjir supe i sendvič kada strašna zavisnost kontroliše čovekov život?

Primoranost da se neizbežno nadmećemo sa snažnom silom nepravde može biti razlog zašto Biblija podjednako naglašava milost i pravdu. Božja osnovna zamisao za pokazivanje milosti sumirana je u tekstu Mihej 6,8, koji poziva Božji narod „da čini pravdu i da ljubi milost“. Činiti pravdu znači ophoditi se prema drugima pošteno i razumno. Ljubiti milost znači biti saosećajan, ljubazan, spreman da praštaš onome nad kojim imaš moć. Spajanje ova dve vrline, u skladu sa zapovešću iz Knjige proroka Miheja, dovodi nas do holističkog, snažnog odnosa sa onima kojima služimo. Na primer, zavisniku je potrebna i hrana i lečenje. Deci sa ulice treba i prijateljstvo i posao.

Koje su implikacije gore navedenih ideja za strategiju vaše crkve? Koje biblijske priče o Isusovim čudima isceljenja pokazuju kako pojedinci sarađuju sa Velikim Lekarom u svom izlečenju/oporavku? Na primer, videti: Luka 17,11-14; Jovan 5,1-9; Jovan 8,2-11; Jovan 9,1-7.

Ilustracija

Da biste prikazali važnost kretanja od pružanja pomoći (davanja ribe) do ličnog razvoja (učenja nekoga da lovi ribu), razgovarajte o sledećem događaju. Kakve smernice u vezi sa velikodušnošću su date?

Jedan zagovornik društvenih reformi koordinisao je programom pod nazivom *Usvoji porodicu* namenjenog gradskim porodicama koje nisu mogle da priušte božićne poklone svojoj deci. Na dan Božića, darežljivi darodavci isporučili bi poklone svojim usvojenim gradskim porodicama. Jednog Božića, desilo se da je ovaj čovek boravio u domu porodica u potrebi kada su stigli oni koji su u okviru programa *Usvoji porodicu* darovali poklone. Deca su bila veoma uzbuđena i srećna zbog prelepo upakovanih poklona, ali su majke, iako zahvalne, bile uzdržane. Ako bi se otac našao u domu, izašao bi na zadnja vrata kada bi ih video da dolaze. Ovi roditelji su patili jer su smatrali da su izgubili dostojanstvo i ponos. Njihov neuspeh da obezbede poklone svojoj deci jasno se video u njihovom domu.

Posle ovog iskustva, ova organizacija otvorila je porodičnu prodavnicu. Umesto da isporučuju upakovane poklone svojim usvojenim gradskim porodicama, saosećajni darodavci zamoljeni su da donesu neupakovane poklone u porodičnu prodavnicu, koja je preuređena u božićnu prodavnicu igračkaka. Niska cena bila bi određena za svaki artikal. Roditeljima iz zajednice upućen je poziv da dođu u ovu prodavnicu. Oni koji nisu imali novčanih sredstava mogli su da rade u prodavnici i zarade koliko im je potrebno za kupovinu poklona za svoju porodicu, jer je novac obezbeđen prodajom poklona koji su dobijeni donacijom. Na dan Božića roditelji su mogli da dožive radost posmatrajući svoju decu kako otvaraju poklone koje su im obezbedili svojim radom. Naziv programa promenjen je iz *Usvoji porodicu* u *Ponos roditelja*. I siromašni su imali priliku da poklanjaju!

Pismo

Građenje mira je čin milosti. Isus u svojoj milosti nudi mir uplašenom srcu (Jovan 14,27). Bog nas je pomirio sa Sobom preko Hrista. On je svom narodu dao „službu pomirenja“ (2. Korinćanima 5,18) da bi olakšali uspostavljanje mira između ljudi, ispunjavajući na taj način Njegov nalog „mir imajte i svetinju sa svima“ (Jevrejima 12,14). Bog je i Izrailjcima dao nalog: „I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se z nj Gospodu, jer u dobru Njegovu biće vama dobro.“ (Jeremija 29,7).

Mirotvorstvo je povezano sa pripadanjem Božjoj porodici (Matej 5,9). Oni koji neguju Božji mesijanski mir primiće nagradu postajući Njegovi sinovi i kćeri, jer odražavaju Njegov karakter. Ovaj mir se temelji na jevrejskoj reči *shalom*, koja označava celokupno dobro, lično i zajedničko.⁴⁸ Bog želi da Njegov narod donese ovaj *shalom* zajednicama u kojima služe.

Zamolite razred da podele iskustvo kako njihova crkva gradi mir – u svojoj sredini i izvan nje.

PRIMENA U ŽIVOTU

Dobronamerni i milostivi ljudi svoje pokušaje da pokažu milost mogu da pretvore u „toksičnu darežljivost“. Milost nije cilj, već samo vrata, početak da se nešto učini. Milost koja se ne kreće u pravcu pravde – koja obuhvata razvoj primaoca naše milosti – naneće više štete nego dobra i onima koji primaju i koji daju. Raditi *za* one koji su u potrebi umesto *sa* njima previše često stvara toksičnu darežljivost. Moramo duboko da verujemo da svaka osoba, svaka zajednica, ma koliko bila slaba, može nešto vredno

da pruži. Činiti za zajednicu ono što ona sama može da učini za sebe nanosi štetu i zajednici i pojedincu. Rešenje: Milosrdno delovanje mora biti pre podstaknuto od strane zajednice nego od volontera i pre vođeno od strane zajednice nego od volontera.

Ako je vaš razred dovoljno velik, podelite se u parove i razmotrite kako prethodno spomenute ideje stvarno možete primeniti u životu. Neka učenici preuzmu glavnu ulogu. Neka osmisle plan kako da ispune potrebu koju su zapazili u svojoj zajednici; ili neka procene postojeći rad u zajednici sa kojim su upoznati. Zamolite ih, takođe, da razmotre sledeća pitanja:

1. Na koje načine sposobno lokalno vođstvo može da stoji iza uložениh napora?

---

2. Na koji način program pokazuje da je njegov prvenstveni cilj samostalnost bližnjih?

---

3. Na koje načine plan može da potiče iz lokalne crkve koja sarađuje sa pojedincima u zajednici?

---

4. Kako plan promoviše privremenu zavisnost, a ne stalnu zavisnost?

Neka na kraju članovi razreda podele sa celom grupom o čemu su razgovarali.

⁴⁶ The Secretariat, General Conference of Seventh-day Adventists, *Seventh-day Adventist Church Manual*, 19th edition (Review & Herald Publishing Association, 2016), str. 143, 144.

⁴⁷ Henry Drummond, *The Programme of Christianity* (New York: Thomas Y. Crowell & Company, 1891), str. 9.

⁴⁸ *The English Standard Version Study Bible*, (Wheaton, Illinois: Crossway Bibles, 2008), str. 1828.

---

13. biblijska doktrina

Zajednica slugu

OPŠTI PREGLED

„A pred praznik Pashe, znajući Isus da Mu dođe čas da prijeđe iz ovoga svijeta k Ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.“ (Jovan 13,1) „Znajući Isus da Mu sve Otac dade u ruke... počeo prati noge učenicima.“ (Jovan 13,3.5) Nakon toga Isus je rekao: „Jer Ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što Ja vama učinih.“ (Jovan 13,15) Osnivač Hrišćanske crkve od samog početka uspostavlja službu slugu, *modus operandi* (način ponašanja) Hristovog tela.

U pouci za ovu sedmicu osvrnućemo se ponovo na zajednicu slugu u Ranoj crkvi i na slike koje opisuju njihov rad. Takođe ćemo zapaziti da će Božji ostatak pokazati srce slugu spremno za zalaganje, samopožrtvovanje i blagodat; uočićemo da je služenje nevoljnima i propovedanje Jevanđelja uzajamno povezano; pred nama će biti izazov da ispitamo pravdu, blagodat i ljubav kao temelj onoga što znači biti deo „Božjeg domaćinstva“; bićemo ohrabreni da negujemo duh saradnje i podrške u službi koju Bog poziva svoju Crkvu da izvrši.

Ciljevi

- Istražite sa svojim razredom šta znači postati zajednica slugu za zajednicu izvan crkve.
- Takođe, istražite zašto vaša crkva postoji i u čemu je važnost vođstva i odeljenja u crkvi.
- Kako ova odeljenja rade zajedno težeći pozitivnoj promeni, unutar i izvan crkve?

KOMENTAR

Ilustracija

Zajednica slugu:

Pripadanje „zajednici vernih“ za sve ljude je dobro u duhovnom, mentalnom, emocionalnom, društvenom i fizičkom smislu. Istraživanje pokazuje da određeni ljudi koji pripadaju zajednici vernih i posećuju bogoslužjenja žive duže.⁴⁹

Za razmišljanje

Kako možete pomoći vašoj crkvi da postane istinski zdrava sredina koja leči i pruža život izobilja (Jovan 10,10), čak i potencijalno duži život, onima koji su trenutno deo vaše zajednice vernih ili će to postati?

Pripadanje zajednici slugu znači primati šire blagoslove u odnosu na pripadanje crkvenoj zajednici. Obim rada slugu jasno je objašnjen u tekstu Galatima 6,9.10. Pročitajte ovaj tekst u razredu.

Kada vi i članovi vašeg razreda pripadate zajednici ispunjenoj ljubavlju koja je uvek zauzeta činjenjem „dobra svim ljudima“, u i izvan crkve, sveobuhvatne blagoslove primaju i oni koji daju i oni koji primaju. U studiji u kojoj je učestvovalo 3296 dobrovoljaca koji su činili dela ljubaznosti, ustanovljen je jasan odnos uzroka i posledice između pomaganja i dobrog zdravlja. Fizičko i mentalno zdravlje volontera značajno se popravilo. Na primer, posle učinjenog dela ljubaznosti, dobrovoljci su se dobro osećali. Ovo dobro raspoloženje onih koji pomažu nagovešteno je naglim smanjenjem stresa i oslobađanjem endorfina, prirodnog sredstva protiv bolova u telu. Početni nalet dobrog raspoloženja praćen je dugotrajnim periodom emocionalnog blagostanja. Prema tome, vi činite na taj način dobro i sebi! Kada uz to radosno obavljate svoju službu (Psalam 100,2), pozitivan uticaj na onoga koji daje i onoga koji prima još je veći. Pročitajte: Isaija 58,10.11.

Zamolite članove razreda da podele svoja iskustva o tome kako je radosno pomaganje drugima smanjilo „umor od saosećanja“ i lično im pomoglo na holistički način. Podstaknite ih da podele iskustva kako je njihova služba u holističkom smislu takođe pomogla ljudima izvan crkve.

Pismo

Zamolite razred da pročita tekst Isaija 42,1-4, a zatim njegovo ispunjenje u Isusovoj službi u tekstu Matej 12,18-21. Ovo Isaijino proročanstvo jasno govori o Isusovoj ulozi sluge i Njegovoj misiji. Isaija 42,1-4. je prva Isaijina „pesma o sluzi“, koja opisuje službu Hrista, posebnog Sluge koji ostvaruje Božje namere za svoj narod i svet. Druga pesma o sluzi odnosi se na Mesiju i pronalazimo je u tekstovima: Isaija 49,1-13; Isaija 50,4-11; Isaija 52,13-53,12.

Šta tekst Isaija 42,1-4. govori o Hristovim prioritetima? O Njegovoj misiji? O vašim prioritetima kao Hristovim učenicima? Vašoj misiji? Misiji vaše crkve? Ako imate vremena, razgovarajte o drugim pesmama koje govore o sluzi.

U Novom zavetu, u tekstu Filibljanima 2,5-11, nalazi se pesma o sluzi poznata kao *kenosis*. *Kenosis* je grčka reč i znači „ništa“. Pročitajte ovu pesmu *kenosis*, nazvanu tako jer je Hristos „ispraznio Sebe“ (Filibljanima 2,7) i učinio Sebe osobom „bez ugleda“ (Filibljanima 2,7). Zapazite 7. stih. Isus se nije držao božanske vlasti koja Mu je s pravom pripadala, već uloge sluge, predanosti koja je upravljala Njegovim životom (vidi: Matej 20,26-28).

Prema kulturološkim merilima Isusovog vremena, činilo se da je On potpuno preokrenuo životne prioritete. Čini se da je Isus uvek okretao stvari naopačke. Kao prvo, uzvišeni Božji Sin postao je sluga. Pročitajte: Matej 20,26; Matej 23,11.12. Kasnije, Isusovi učenici bili su optuženi da „zamutiše vasioni svijet“ (Dela 17,6). Oni su služili umesto da upravljaju. Robert Benks opisao je njihovo nekonvencionalno učenje sledećim rečima: „Ono što nam je danas potrebno nije, kako se često ukazuje, veći broj vođa koji služe, već, pravilno shvaćeno, veći broj slugu koji vode.“⁵⁰

Razgovarajte o razlici između „vođa koji služe“ i „slugu koji vode“.

Takođe, razmotrite ovo pitanje iz drugog ugla: nije dovoljno reći da smo Hristove sluge, jer ima i rđavih slugu koji tvrde da su Hristove sluge. Neke sluge ne razumeju Hristova učenja okrenuta „naopačke“. U

svojoj revnosti da postanu Hristove sluge pokušavaju da preuzmu, vladaju i dominiraju u Hristovo ime. U osnovi, oni Hrista prikazuju naopako.

Za razgovor:

Koji istorijski primeri vam dolaze na um o slugama koje su vladale u Hristovo ime? Znete li nedavne primere? Kako možemo izbeći da postanemo rđave sluge koje zapravo upravljaju/gospodare onima kojima služe?

Pismo

Nedugo pre svog raspeća, Hristos je proveo kvalitetno vreme sa svojim učenicima, upućujući im reči utehe i ohrabrenja. Pročitajte tekst Jovan 15,15.

Za razgovor:

Da li ovaj stih govori da su Isusovi učenici trebalo da prestanu da budu zajednica slugu i postanu zajednica prijatelja? Šta to znači? Nagoveštaj odgovora na ovo pitanje možemo pronaći u grčkoj reči *douloi*, sluga, u tekstu Jovan 15,15, koja ukazuje na slugu sa verovatno ograničenim statusom. Pošto je Isus ukazao učenicima poverenje i otkrio im mnoge pojedinosti, oni Ga neće slepo slušati kao obični robovi. Prema tome, čini se da Isus poziva svoje učenike da Ga smatraju sada više Prijateljem, a ne samo osobom od autoriteta.⁵¹ Takođe, Isus je znao da se sluge mogu pretvoriti u gospodare, dok prijatelji ne mogu. Profesionalne sluge mogu da deluju sa pretpostavkom: „Vi ćete biti bolje jer ja znam bolje“, ali prijatelji su saradnici i veruju: „Mi ćemo biti bolje jer učestvujemo u životu jedni drugih“. Kako će ovakvo razmišljanje uticati na naš pristup u služenju zajednici?

Ilustracija

Prema definiciji „sinergija“ je „interakcija elemenata koji prilikom kombinovanja vrše jači sveukupan uticaj nego skup individualnih elemenata, doprinosa, itd.“⁵² Crkva ostvaruje sinergiju kada njeni članovi i odeljenja zajedno rade i služe zajednici umesto odvojeno. Ova sinergija ostaviće jači celokupan utisak nego da svaki od crkvenih elemenata radi posebno. Sledi kratka „priča“ koja to ilustruje:

Porodica je planirala odmor šest meseci unapred. Otac je podelio planiranje sa članovima svoje porodice. On je imao zaduženje da izabere mesto i naruči avionske karte. Kupio je karte za Orlando, u državi Florida. Njegova žena imala je zadatak da pronađe hotel, i ona je rezervisala hotel u Los Anđelesu, u državi Kalifornija. Njegov sin bio je zadužen da se brine o hrani, i on je rezervisao restoran u Čikagu, u državi Ilinois. Njegova kćer bila je zadužena za aktivnosti. Ona je isplanirala obilazak određenih mesta u Njujorku. Da li će oni otići negde? Oni su sarađivali, ali nisu međusobno komunicirali dok su pravili planove.

Nije dovoljno samo planirati nepovezane događaje za zajednicu u kojoj se crkva nalazi. Crkvena odeljenja moraju zajedno da rade (sarađuju) da bi razvila proces koji će izvršiti veći uticaj na zajednicu. Osmislite u razredu kako sva odeljenja u vašoj crkvi mogu da naprave zajedničke planove da budu uspešnija u unošenju promena u zajednicu izvan crkvene zgrade.

PRIMENA U ŽIVOTU

Doktor misionar vratio se u svoju domovinu da pronađe hrišćansku adventističku crkvu koja je, kako mu je rečeno, bila u blizini kuće u kojoj je odrastao. (U to vreme nije bio adventista.) Otišao je na mesto na kome mu je bilo rečeno da se crkva nalazi, ali nije pronašao crkvenu zgradu. Video je čoveka preko puta mesta na kome se crkva trebalo nalaziti. Doktor je upitao da li se tu nalazi Adventistička crkva. Čovek je odgovorio: „Grupa ljudi pojavi se Subotom u onoj kući preko puta. Ne znam mnogo o njima zato što oni dođu, otpevaju pesme i odu.“

Uporedite ovu crkvu, koja je bila samo „duhovni zdravstveni klub“ za vernike, sa crkvom u Svazilendu, u Africi. Najhitnija potreba bila je adekvatna ishrana mnogih siročića obolelih od HIV-a u njihovoj zajednici. Gospođa Busi Vilakazi, vernica u penziji, i drugi vernici počeli su da hrane ovu siročad šest dana sedmično. Počeli su sa pomaganjem 50 dece, da bi deset godina kasnije služili 300 dece dnevno. Takođe, osnovali su i vrtić. Druge službe obuhvatale su deljenje odeće, deljenje povrća iz crkvene bašte, staranje o bolesnima, organizovanje programa za razvoj veština za žene i muškarce. Ovakvo ispoljavanje Isusove ljubavi uticalo je na osnivanje nove crkve.

„Spasitelj je dao svoj dragoceni život da bi osnovao Crkvu koja će biti sposobna da brine o žalosnim dušama koje su u iskušenju.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 555; str. 640. original) Ne radi se samo o tome da Božja crkva ima misiju, već da Bog misionorskog duha ima Crkvu.

Za razgovor:

Zašto postoji vaša crkva? Koja od prethodno opisanih crkava je poput vaše crkve? Napišite listu ideja o tome kako vaša crkva može postati „sposobna“ zajednica slugu.

⁴⁹ <https://www.health.harvard.edu/mind-and-mood/attending-religious-services-linked-to-longer-lives-study-shows>

⁵⁰ Robert Banks, Cited by Siang Yang Tan in *Full Service: Moving From Self-serve Christianity to Total Servanthood* (Grand Rapids, MI: Baker Books, 2006), str. 55.

⁵¹ *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 5. sveska, str. 1043, 1044.

⁵² Preuzeto sa www.dictionary.com.